

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst 3.—, večji inzerati peti
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Popoln neuspeh španske revolucije

Revolucijski pokret se je ponesrečil, ker ni bilo med voditelji nobene enotnosti, predvsem pa zato, ker je ostalo vojaštvo zvesto

Madrid, 20. decembra. Zadnji revolucionarni pokret je bil v četrtek za-
dušen v pokrajini Alicante. V več krajih
predvsem pa v mestu Aspe, zahodno od
Alicante, je došlo do težkih pouličnih bo-
jev, pri katerih je bilo po komunikacijah
vlade ubitih kakih 15 oseb okoli 100 pa
ranjenih. Vlade čete, ki jih je podpirala
tujska legija, so postale povsod gospodar
položaja. V kraju Aspe so se upor-
niki zavarovali v hiše ter so jih več
ur obstreljevali, preden so se vdali. Nad
mestom je bil proglašen preki sod.

Včeraj se je pričel v Madridu proces
zaradi veleizdaje proti voditelju upora
Alcali Zamorri. Pri zaslišanju je Zamor-
ra izjavil, da se je vstaja ponesrečila za-
radi izdaje vojakov, ki so sicer prejeli
denar od republikancev, v odločilnem
trenutku pa odrekli svojo pomoč.

Hendaje, 20. decembra. Španski re-
volucionarni Alcalá Zamora je pred so-
diščem izjavil, da je on organiziral
metanje letakov na Madrid. Dejal, da
se je imela proglašati republika v po-
nedeljek. Revolucionarji pa odpeljali

špansko kraljevo družino do meje.
Upali so, da se bo priključilo revolu-
cionarnemu gibanju 17 posadk.

Pariz, 20. decembra. Jules Sauer-
wein, glavni urednik »Matina« je odpo-
toval v Madrid, da se informira o zad-
njih dogodkih v Španiji pri vodilnih ose-
bah španske vlade. Španski zunanji mi-
nister vojvoda Alba je izjavil Sauer-
weinu, da je vsemu revolucionarnemu
pokretu manjkala enotnost, logika in po-
trebna zveza med posameznimi skupi-
nami. Vse to je glavni vzrok neuspeha
revolucionarjev. Nadaljni vzrok je v
tem, da se je izkazala vojska, na katero
so revolucionarji računali, kot zanesli-
va in zvesta staremu režimu. Razni do-
godi so tudi to jasno pokazali boljši-
viški vpliv v vsem pokretu.

Tudi zunanji minister Matos pripisuje
neuspeh revolucionarjev dejstvu, da ni
obstoja med raznimi elementi, na ka-
tere so se opirali nobena enotnost. V
Španiji obstojata dve veliki delavski or-
ganizaciji, socialistična splošna delav-
ska zveza s centralo v Madridu, ki pri

pokretu skoraj prav nič ni sodelovala,
in katalonska delavska organizacija, v
kateri majo komunisti mnogo vpliva. Ta
organizacija je menda tudi sklenila zve-
zo z republikanci. Vodstvo pokreta je
tvorila republikanska stranka, potrebno
pomoč pa naj bi ji nudili nezadovoljni
elementi med vojaštvom, tako s svojimi
plačami nezadovoljni letalci, in končno
delavski sindikati. Vse te posamezne
skupine pa so popolnoma odpovedale in
zlasti vojaštvo je ostalo v celoti zvesto.
Tudi gotovi republikanci v pokretu niso
sodelovali. Minister je zaključil svojo iz-
javo z zagotovilo, da je neresnično, da
bi bil velik del prebivalstva Španije pro-
ti monarhističnemu režimu.

Madrid, 20. dec. AA Včeraj zjut-
raj je policija aretirala v delavski zbor-
nici dva socialisti in dva republikanca,
ki sta delila revolucionarne letake. Zve-
čer so ju izpustili. V rudnikih se stavka
nadaljuje, vendar vlada mir.

Lizabona, 20. dec. AA Portugalska
vlada je dovolila španskemu letal-
skemu kapetanu Francu in njegovim to-
varišem odhod v inozemstvo.

Pravilno presojanje dogod- kov v železniškem prometu

Izjava železniške direkcije o dogodkih in nezgodah v
železniškem obratovanju

Ljubljana, 20. novembra.

V zadnjem času se vedno čezje ponav-
lja, da se nezgode, ki se pripetijo pri že-
lezniškem obratu ali zaradi njega, obravna-
vajo po časopisih in vsled tega tudi v pri-
vatnih razgovorih na način, ki ne kaže ni-
kake volje za doseg pravičnega in stvar-
nega razčiščenja, temveč je posledica eno-
stranskih informacij posameznikov, ki pri
tem zasledujejo svoje osebne interese. Ker
pri tem ne gre toliko za ugled posameznih
funkcionarjev uprave, kolikor za ugled usta-
nove in države kot lastnice podjetja, smat-
ra direkcija državnih železnic v Ljubljani
za svojo dolžnost, da opozori občinstvo na
pravo stanje in pravilne odnose med upra-
vo in občinstvom.

Za občinstvo so najvažnejše nezgode pri-
vatnikov vsled železniškega obrata. Pri tem
se zelo rado pozablja, da so železnice obče-
koristna naprava, ki jo vzdržuje država, to-
rej davkoplačevalci. In vendar se pri vsaki
nezgodi ponavlja splošna tendenca, naj ško-
do plača, ali je kriv ali ni kriv, železniška
uprava. Razširjen je nepravilni vesti je
v večini slučajev le poizkus ustvarjanja raz-
položaja v prid nepredvidnemu posamezni-
ku na škodo države, da si je posledica na-
vadno le oškodovan ugled uprave in drža-
ve. Železniška uprava nima interesa na po-
varjanju pravega stanja ter bo škodo, ki jo
je po stvarnih in nepristranskih ugotovitvah
prizadala komurkoli, tudi poravnala. Dolžna
je pa pri tem varovati ugled in interese
države.

V pojasnilo navajamo par slučajev:
Po tragični nesreči, ki se je zgodila pred
par dnevi vsled trčenja avtobusa z vlakom,
ki vozi na Vrhniko, na nezavarovanem pre-
lazu državne ceste med Brezovico in Dre-
novim gričem, se je splošno kritizirala upra-
va železnice, ker prelaz ni zavarovan z za-
pornicami. Na tej čisto lokalni železnici vozi
dnevno šest vlakov, ki prečkajo cestni pro-
met vsak za 8 do 10 sekund, vsi skupaj to-
rej dnevno za 50 do 60 sekund ali komaj 1
minuto. Avto, ki pasira progo, potrebuje za
to komaj tretjino do 1 in pol sekunde. Že
to dejstvo kaže, da trčenje z vlakom ni baš
lahko doseči. Zahteva po zapornicah je tu
direktno nesmiselna. Ne le, da taka napra-
va zahteva velike stroške in breme države,
ampak pomeni bič, ki ga cestni vozniki kli-
čejo nase. V vseh modernih državah obstoja
baš vsled vedno močnejšega cestnega pro-
meta tendenca, da se odpravi čimveč cest-
nih zapornic, pač pa da se pasanti vzgojijo
k čim večji pazljivosti. Statistika železniš-
kih nezgod na prelazih jasno kaže, da so
da so nezgode bolj pogoste tam, kjer so
prelazi zavarovani z zapornicami kakor na
prostih prelazih ne glede na to, da povzro-
čajo zapornice velike izgube časa, zlasti
avtomobilistom. Krivda leži pri takih slu-
čajih večinoma na nepazljivosti, nepravil-
ni vožnji ali na nesrečnem slučaju; krivda
železniškega osebja je zelo redka. V zvezi
s tem smatramo za potrebno opozoriti vse
občinstvo, zlasti pa avtomobiliste, da pred-
pisuje novi zakon o železnicih za javni pro-
met, ki velja od meseca oktobra t. l., v
čl. 119, da mora vsakdo, ki hoče pasirati
nezavarovan železniški prelaz, obstati in
pogledati, ali ne prihaja od katere strani
vlak. S tem zakonom je pač na pravilen na-
čin zavarovan interes države, nikdar pa ni
mogoče dovoljno preprečiti nepazljivosti in
malomarnosti, ki je največkrat povod ne-
zgodam.

V zadnjem času niso redki slučaj, da
kdo izmed potujočega občinstva pade iz
vlakla. Krivda se po navadi pripisuje želez-
niškemu osebju, redkokdaj pa uvideva tež-
ko službo osebja, zlasti pri navalih občin-
stva. Kljub navodilom, ki so nabita v vo-
zovih, in opozorilom uslužbencev, ki se jih
rado smatra za šikanse, mnogo potnikov
najraje sloniho ob vratih, izstopajo na ne-
pačni strani in pustijo vrata za seboj neza-
varovana, kar drugemu potniku lahko po-
vzroči smrt. Zopet se krivda rada pripisuje
upravi, in njenim uslužbencem.

Uprava se zaveda, da je delo, ki ga vr-
šijo železničarji, odgovorno, težko in ne-
varno. Mnogo železničarjev plača in konča
to delo s svojim življenjem. Zavedati se pa
mora uprava tudi tega, da ji tisoči potni-
kov zaupajo življenje in premoženje ter
da mora svoje delo izvršiti ne samo z nez-
motljivimi stroji, temveč glavno s svojimi
uslužbenci, ki so kakor drugi ljudje pod-
vrženi vsem človeškim slabostim. Jasno je,
da v takem položaju ne zadostuje povsod
in pri vsakem dobru beseda, niti ni mogoče
pri vsakem pregrešku klicati na pomoč ka-
zenskega zakona. Uprava ima svoje predpi-
se in svoje kazni. Toda, kakor se rado kri-
tizira upravo, da ne vrši svojih dolžnosti
in ne poučuje svojih uslužbencev, kadar

gre za nezgodo kakoga zasebnika, tako je
nasprotno zopet uprava kriva, kadar doleti
nesreča kakoga železniškega uslužbenca. V
slučaju smrtnih nezgod nadzornika proge
Kolarčiča v Zagorju se je očitalo upravi, da
je kriva nezgode, ker je nadzornik proge
moral nadomestovati istočasno tudi sosed-
nega nadzornika, kjer ni poznal krajevnih
razmer. Take substitucije, ki so navadno le
kratkotrajne, se vrše sporazumno z osebom
in v korist osebja, ki bi drugače mnogokrat
ne moglo izkoristiti svojih letnih odmorov
v zaželenem času. Diktira pa to splošna si-
tuacija vseobče štednje v državi. Nepozna-
nje krajevnih razmer bi po tej logiki mora-
lo dnevno dovajati do smrtnih nezgod ne-
šteti železničarjev, ki vršijo svojo službo
kot namestniki, zdaj tu zdaj drugod. Vzrok
nezgode, ki bi jo lahko pojasnil le Kolarčič
sam, leži najbrž v kakih slučajih razstres-
nosti, ki jo doživi dnevno skoro vsak člo-
vek in ki pri običajnem človeku povzroči
mogoče malenkostne ali nikakih posledic,
pri železničarju pa povzroči lahko težke ne-
zgode s težko materialno škodo ali celo s
človeškimi žrtvami. Gotovo pa ni pravično
niti pošteno, ako se takoj tragični slučaj
uporablja v agitacijske svrhe proti upravi
in državi. Največkrat dostavljajo časopisom
take namenoma potvorne vesti demagoško
razpoloženi železničarji sami, na kar se pod-
krinko »stvarne kritike« raznesejo med dr-
žavljanse, gotovo ne v korist države in nje-
nih podjetij, niti v korist železničar-
jev. (AA).

Orkan nad Alžiro

Pariz, 20. decembra. Katastrofalen vi-
har je povzročil po vsem Alžiru veliko
škodo. Na alžirski obali že 30 let niso
imeli sličnega neurja. Škoda v pristani-
šču Alžira cenijo na 30 milijonov frankov.
Ogromni valovi, ki so vse uničevali, so
preplavili vse alžirske luke.

Likvidacija Bance della Venezia

Milan, 20. decembra. Vlada je izve-
dla akcijo za likvidacijo Bance della Vene-
zia, ki je bila ustanovljena po vojni in
ki je s kapitalom 9.4 milijona razpolagala
s 40 milijoni depozitov ter 51 milijoni dru-
gih denarja. Banka je imela 35 podružnic
na Beneskem in v novih pokrajinah Ita-
lije. Vsa njena aktivna in pasiva prevzame-
jo združene hranilnice na Beneskem po
konzorciju, ki je bil osnovan s pomočjo
Bance d' Italia.

Volčja nadlega v Italiji

Rim, 20. decembra. Zaradi visoko za-
padlega snega na visoki planoti Livati so
vdrl volkovi v krdelih v okolico Subiaca
v provinci Campagna ter pomorili veliko
število ovac. Gladne zveri so se približale
tudi človeškim bivališčem. V popoldanskih
urah je krdelo volkova napadlo čredo ovac
na polju. Dva volkova sta s plenom ušla,
dočim so tretjega ubili pastirji.

Belluno, 20. decembra. V Berlinu je

danes temperatura še bolj padla. V mestu
je kazal termometer 9, na prostem pa 12 sto-
pinj pod ničlo.

Najdba živega srebra v Vidnu

Videm, 20. decembra. Sredi mesta so
pri podiranju stare stanovanjske hiše na-
šli v globini enega metra izdatno zalogo
živga srebra. Že po kratkem času so na-
brali okoli 2 kg kovine. Najdba je izzva-
la v najširših krogih veliko zanimanje. Na
kraju so pričeli s sistematičnim izkopa-
vanjem.

Težka avtomobilska nesreča

Rim, 20. decembra. Na železniškem
prelazu v bližini Matine France pri Ta-
rentu je včeraj zavozil avtomobil s še-
stimi osebami v osebni vlak ter se je raz-
bil. Izpod razvalin so potegnili dva mrtva
in tri težko ranjene, dočim je šesti potnik
ušel samo s straham.

Strupena megla v Belgiji

Bruselj, 20. decembra. Uradna pre-
iskava trupel smrtnih žrtev v lyeski smr-
tonosni megli je ugotovila, da je bil vzrok
smrti strupeni plin v organizmu. Kakšen
je bil strupeni plin, še ni razčiščen.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V
prostem prometu so notirali: Amsterdam
22.735, Berlin 13.4675, Bruselj 7.8872, Budim-
pešta 9.882, Curih 1095.9, Dunaj 795.18, Lon-
don 274.22, Newyork 56.34, Pariz 221.86,
Praga 167.62, Trst 295.59.

Inozemske borze.

Curih: Beograd 9.126, Pariz 20.235,
London 25.0125, Newyork 515, Bruselj 71.95,
Milan 26.96, Madrid 54.75, Amsterdam
207.36, Berlin 122.80, Dunaj 72.55, Sofija
3.7325, Praga 15.29, Varšava 57.75, Budim-
pešta 90.215, Bukarešta 3.06.

Odgoditev francoskega parlamenta

Vlada je ušla porazu samo z enim glasom večine — Prihodnje zase-
danje parlamenta se prične 13. januarja

Pariz, 20. dec. Zbornica se je vče-
raj na predlog vlade, ko je predsednik
prečital dekret predsednika republike,
da je parlamentarno zasedanje za 1. 1930
zaključeno, odgodila z 278 proti 277 gla-
som. Steegova vlada je torej ušla po-
razu že v prvem tednu svojega delova-
nja samo z enim glasom večine. Pred iz-
bruhom krize se je zavarovala tudi s
tem, ker pri glasovanju ni postavila
vprašanja zaupnice Desnica je sprejela
zaključek zasedanja z burnimi protesti.
V imenu desničarskih strank je izjavil
poslanec Laboue, da vlada beži pred
zbornico, da bi se tako rešila poraza.
Pomladansko zasedanje obel zbornice se
bo pričelo 13. januarja. Splošno prevla-
duje mnenje, da sedanja vlada ne bo
dolgo obstala.

Pariz, 20. decembra. AA. Zaradi ostavke

nekaterih ministrov bo, kakor poroča
»Echo de Paris«, imenovan za mornariškega
ministra Legueux. Notranje ministrstvo
prevzame Sarraut.

Pariz, 20. decembra. AA. Namesto od-
stopivših ministrov in podtajnikov bodo
imenovani poslanec republikanske levice
Sevestre za ministra penzij, poslanec repu-
likanske levice Stern za mornariškega
podtajnika, poslanec republikanske levice
Tricard Graveron za podtajnika notranjega
ministrstva, poslanec radikalne levice
A. Cheron za podtajnika za telesno vzgojo
in radikalni poslanec Poittevin za podta-
jnika za poljedelstvo.

»Le Matin« pravi, da ni sigurno, če bo
dolg imenovan, na vsak način pa bo Steeg
zbral svoje sotrudnike v vrstah centra in
levice, da poudari tako svojo željo za po-
litično pomirjenje.

Afera madžarskih socialnih demokratov

Preiskava o obdolžitvah, da so madžarski socialni demokrati preje-
mali denar iz Češkoslovaške

Budimpešta, 20. decembra. Pri dolo-
čitvi dnevnega reda je govoril socialno -
demokratski poslanec Györky v poslanski
zbornici o razkritjih »Magyarsage« glede
odnosajev med češkoslovaškimi in ma-
džarskimi demokrati ter zahteval preiska-
vo, ki naj ugotovi, kdo je zakrilil pone-
verbe. Ker kljub svarilom ni prenehal za-
latiti zastopnikov drugih strank, mu je pre-
sednik odvzel besedo. Ministrski predse-

nik grof Bethlen je v zvezi s to afero iz-
javil, da je doslej pozival državnega prav-
dnika samo »Magyarsage«, sedaj pa sliži z
veseljem, da zahteva tudi socialno demo-
kratska stranka državnega pravdnika.
Grof Bethlen bo pozval pravosodnega mi-
nistra, naj po državnem pravdniku uvede
preiskavo. Če so padli očitki proti ka-
terikoli parlamentarni stranki, je treba
zadevo razčistiti na uradnem mestu.

Vulkanski izbruh na Javi

Pri izbruhu vulkana Merapija je bilo ubitih nad 100 oseb — Smrt
nizozemskega učenjaka — Ogromna škoda

Batavia, 20. dec. AA. Vulkan Me-
rapi je pričel nenadoma močno bruhati. Iz
treh ognjenika se valjajo ogromne množi-
ne lave, ki je popolnoma uničila neko vas.
Materialna škoda je velika. Doslej so
našteli 90 mrtvih.

Batavia, 20. decembra. Lava, ki se je raz-
lila iz žrela ognjenika Merapija, je približ-
no 200 m široka in nad 20 m visoka. Doslej
je prodrla že 8 km daleč. V bližini neke va-
si je presenetila 15 ljudi na polju, ki jih je
tako naglo obkolila, da se niso mogli več
rešiti. Opustošila je velike površine plodne
zemlje. Prebivalstvo v krajih na področju
ognjenika so pozvali, naj bo pripravljeno
na beg. Mnoge vasi so bile že izpraznjene.
Vulkan, ki je zavil v oblake gostega dima,
katerega prekinjajo od časa do časa ognjeni
zublji, nudi strašen prizor.

Haag, 20. decembra. Kakor poročajo iz
Batavije, bruhla ognjenik Merapi še vedno
dalje. Vse naselbine v okolice vulkana so
moralo izprazniti. Prebivalstva se je lotila
velika panika. Ognjenik deluje že 14 dni.
Njegova prva žrtev je bil znani nizozemski
raziskovalec Bockhaardt, ki ga je na znanstve-
ni ekspediciji presenetila goreča lava, ki je
samrtila njega in slugo

Batavia, 20. decembra. Pri izbruhu og-
njenika Merapija je bilo ubitih nad 100 oseb.
Škoda je velika, ker je lava požgala
mnogo nasadov in polja.

Preosnova grške vlade

Atene, 20. decembra. V zvezi s sko-
rajšnjo rekonstrukcijo vlade, ki jo name-
rava izvesti Venizelos po povratku iz ino-
zemstva še v prvi polovici januarja, se za-
trjuje, da je večina članov kabineta pri-
pravljena, sama odločiti portfelje v roke
ministrskega predsednika.

Nova nemška nota v Ženevi

Berlin, 20. decembra. Državna vlada
je po nemškem generalnem konzulu v Že-
nevi izročila Društvu narodov novo noto
s pritožbami proti Poljski zaradi postop-
panja z manjšinami pri zadnjih volitvah.
Nota dopolnjuje dosedanje pritožbe Nem-
čije.

Justifikacije v Rusiji

Kovno, 20. decembra. Po vesteh iz Tu-
le so bili štirje uradniki zaradi dobav sla-
bih čevljev za armado obojejni na smrt.
Razsodba je bila že izvršena.

Protifašistična zarota

Rim, 20. decembra. »Tribuna« poroča,
da je policija aretirala tri osebe, ki so po-
leteli po vsej Italiji deliti tajne proglose pod
naslovom »Narodna zveza« in podpisane z
imenom »Direktorij«. Letaki so pozivali
vse italijanske politične stranke razen ko-
munistov, naj se združijo v borbi proti fa-
šističnemu režimu. »Tribuna« pravi, da je
letake izdala tajna protifašistična organi-
zacija, ki je hotela nahujskati krono in vojs-
ko proti fašistični milici in režimu.

Prav tako je ta organizacija hotela zane-
titi spor med sedanjo vlado, Vatikanom in
katoliškimi organizacijami. Policija je uved-
la v raznih mestih preiskave in aretirala
veliko število oseb, ki so osumljene, da so
sodelovale pri tej zaroti.

Obnova delavskih pravic v Angliji

London, 20. decembra. Delavska vlada
je objavila snodi zakonski načrt, ki obnavlja
vse pravice delavskih organizacij, ukinjene
ob zadnji splošni stavki. Nadalje je vlada
predložila spodnji zbornici volilno reformo
in si tako zagotovila podporo liberalne
stranke.

Po novem zakonu o delavskih organiza-
cijah, bo delavska zveza lahko proglasila
splošno stavko. Nadalje dovoljuje omejeni
zakonski načrt organizacijam mestnih us-
lužbencev, da pristopijo k delavskim or-
ganizacijam.

Delavska zveza bo lahko zopet pobirala
prisilni davek, kar bo znatno ojačilo njene
fondne. Ta zakonski načrt je naletel pri po-
litičnih strankah na silen odpor ter bo iz-
zval ostro borbo v angleškem parlamentu.

Silni viharji na Črnem morju

Moskva, 20. decembra. Na Črnem morju
dnevajo že nekaj dni strahoviti viharji, ki so
povzročili popolnoma onemogočeni pomorski
promet. Pristaniške naprave so bile zelo
poškodovane. Iz Odesse so silni valovi pog-
nali na morje več parnikov, med njimi ne-
kega italijanskega in nemškega. O parnikih
ni nobenega sledu ter so se najbrže potopi-
li. V bližini polotoka Krima je zadelo ob
skale več ruskih ladij in neki grški parnik.
Posadka nekega rešilnega čolna, ki je od-
hitel nekemu ogroženemu parniku na pomoč
je utonila.

Mironescu potuje v Švico

Bukarešta, 20. decembra. Ministrski
predsednik Mironescu bo te dni odpotoval
v Švico. Oficijsko se poroča, da gre na od-
dih. V nasprotju s tem pa se je zvedelo,
da namerava Mironescu zaključiti v ino-
zemstvu novo rumunsko posojilo v iznosu
600 milijonov frankov.

Polet v stratosfero

Amberg, 20. decembra. Semkaj je
prispeel asistent profesorja Piccarda, Kip-
fer. Prof. Piccard namerava še enkrat
ponoviti poizkus, da bi se dvignil s balo-
nom v stratosfero. Strokovnjaki označu-
jejo sedanji vremenski položaj kot ugoden.
Piccard namerava startati najkasneje do
prideta januarja, če se do tedaj ne bo
poslabšalo vreme.

Delovanje našega največjega sportnega kluba

Občni zbor SK Ilirije. Oblasti kažejo za plodono delovanje Ilirije premao zanimanja.

Ljubljana, 20. decembra. Naš največji sportni klub, matica slovenskega sporta SK Ilirija je polagal včeraj bilanco svojega delovanja v preteklem poslovnem letu. Klubov občni zbor se je vršil sredi 20. v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti in udeležilo se ga je mnogo članov.

Zborovanje je otvoril namesto obolenega predsednika dr. Dularja, ki se je moral podvreči precej težki operaciji, podpredsednik dr. Lapajne, ki je uvodoma toplo pozdravil navzoče in se zahvalil novinarjem in tisku za dosedanja naklonjenost. Nato se je spomnil med letom umrlih članov, pokojnega predsednika Pepeta Rohrmanna, Ivana Stacala mlajšega, Stanka Krhmeta in gđ. Zofije Bole. Navzoči so vstali in jim zaklicali »Slava!«. Potem je dr. Lapajne takoj prešel na delovanje kluba v preteklem letu, poudarjajoč, da je klub tudi v preteklem poslovnem letu izredno deloval in dosegel lepe uspehe na vseh poljih. Z novimi pravili in splošno reorganizacijo je klub mnogo pridobil. Podpredsednik je kratko omenil delovanje sekcij. Poudarjal je, da javnost z vedno večjimi simpatijami spremlja razvoj in delovanje SK Ilirije, ker vidi, da klub stremi samo za tem, da telesno in moralno krepki mladino, ki se zbira okrog njega. Upravni odbor je bil tudi v preteklem letu izredno iniciativen. Ilirija je zopet storila velik korak naprej. Klub si je postavil kot glavno nalogo propagando vseh sportov, ki jih po njih naravi goje širši sloji in ne samo izbrani sportniki in sicer plavalce, drsanje in smučanje. Za drsanje je Ilirija zgradila umetno drsališče, ki ga je letos znanost povečala. Za plavanje je klub predlanskim zgradil krasno kopališče, ki je med ljubljanci zelo priljubljeno. Da pa v izpolnjeni svoj program, je SK Ilirija sklenila zgraditi na primeren kraju svoj smučarski dom, ki bo oskrbovan vsa leta. V Planici, ki pride kot sportna, klimatična, letoviška in tujsko prometna postojanka v pošte, je kupila na tako zvan Slatni SK Ilirija 400 m zemljišča, kjer bo stal bodoči dom.

Predsednik je zaključil svoj govor z apelom na članstvo, naj zakliče Nj. Vel. kraja kot pokrovitelja jugoslovenskega sporta trikratni »Zdravo!« in navzoči so se navdušeno odzvali. Sprejet je bil soglasno tudi predlog, da se pošljeta udarnostni brzojavki ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču in ministru za narodno zdravje Preki.

Tajniško poročilo je podal dolgoletni klubov tajnik in eden naših najagilnejših sportnih delavcev g. Betetto. Tudi v preteklem letu je klub nadaljeval delo prejšnjih let, vsekakor je pa čudno, da je pri izvajanju svojega programa čisto naletel na zapreke in ovire ter celo nasprotja. Ilirija zbira okrog sebe mladino, ki jo vzgaja telesno in moralno, ji krepki telo in duha in temu namenu je posvetila tudi vse svoje naprave. Gotovo je, da vrši SK Ilirija važne socialne naloge in da razbremenjuje s tem občino in državo. Zaradi številnih prireditve, ki privabijo tujce v naše mesto, je pa Ilirija gotovo tudi važen faktor v tujskoprometnem pogledu in zasluži zato vse priznanje. Vsekakor je pa čudno, da pri oblastih Ilirija ni vedno naša pravega razumevanja. Zlasti velja to za mestno občino. Ilirija se že dve leti bori za nov sportni prostor, ker bo sedanjí že letos parceliran in ga mora zapustiti. Zato je vložila prošnjo na mestno občino, naj ji za nekaj let odstopi zemljišče, oziroma travnik za ljubljanskim vselejšim mom. Prošnjo mestna občina še ni rešila, če

prav ni posebnih zaprek. Ilirija bi igrišče itak samo provizorno uredila in je torej protest univerze, oziroma nekaterih univerzitetnih profesorjev neutemeljen. Zgradba nove univerze bi večala okrog 150 milijonov Din in vse kaže, da ta projekt v dobljednem času še ne more biti realiziran.

Tajnik se je dotaknil tudi razmerja do LNP. Podsavez, ki bi moral biti institucija za propagando nogometnega sporta in varovati interese klubov, je zavzel naravnost sovražno stališče proti Iliriji in jo je s svojimi sklepi opetovano oškodoval. Zato je popolnoma razumljivo, da je nastal pri Iliriji protu temu odpor in da je klub tudi soglasno odklonil odigranje tekem za LNP, ker noče biti molzna krava za druge LNP je sicer Ilirijo denarno kaznoval in ji dal 6 mesečno zabranjeno igrati, toda JNS je uvidel, da se Iliriji godi krivica in je kazen sstiral.

Z večino klubov je Ilirija v prijateljskih, z nekaterimi celo v prav tesnih odnosih. V stalnih stikih je bila Ilirija tudi z mnogimi inozemskimi klubi ter si je tako, kakor v državi, tudi v inozemstvu pridobila velik ugled. Stališče do ASK Primorja je bilo precizirano že v znani spomenici SK Ilirije, ki je bila nedavno objavljena v listih.

Tajnik je še poročal o nekaterih internih zadevah, o prenehanju v klubovem vodstvu med letom in zaključil svoje poročilo z izredno statistiko o številu članstva in prireditve. Ilirija šteje zdaj 1291 člana. Lani jih je pristopilo 346, izstopilo pa 216. Javnih prireditve je bilo 133 in sicer nogometnih 76, hazenskih 24, p'avalnih 11, teniških 7, lahkootletskih 5, table tenis (ping-pong) 3, težka atletika 2, smuške 1, sabljaške 1 in 3 zabavne prireditve.

Blaginjsko poročilo je podal g. Medič iz poročila je razvidno, da je imel lani 1 milijon 255.000 Din prometa. Nato so sledila poročila drugih funkcionarjev in načelnikov posameznih sekcij. Iz vseh poročil je razvidno, da je bilo klubova delovanje tudi v lanskem poslovnem letu izredno aktivno in plodono in da zasluži Ilirija s strani oblasti, zlasti pa banovine in mestne občine vsestransko moralno in materialno po poro.

Po poročilih načelnikov sekcij in revizorjev je bila staremu odboru podana razrešnica, na kar so se vršile volitve novega odbora. Skoraj soglasno so bili izvoljeni v odbor:

Predsednik dr. Milan Dular, podpredsednik dr. Stanko Lapajne, in dr. Mirko Kuhelj, tajnika Miloš Ševnik in Mirko Šircelj, blaginjski Rudolf Medič in Ivan Bačesar, gospodarja Josip Pevalak in Stane Miklavčič, arhivar Ivo Komar ter odborniki polk. Miloš Ožegovič, polk. Dušan Jorgovič, dr. J. Bohinjec, dr. Stane Rape, Fridrich, Stane Pelan in ml. Petrič. Načelniki sekcij: smučarska Karl Šircelj, drsalna ing. Stanko Bloudek, lawntenis ravnatelj Joža Pogačar, tabletenis Mirko Pevalak, hazena dr. Ernest Mayer, težkootletski Anton Kos, lahkootletski prof. Josip Čop, sabljaška polk. Rudolf Cvetko, nogometna Evgen Betetto in plavalna Fridrich Revizirski odbor: Etlbi Bežek, Fran Jerala, Viktor Rabič. Razsodišče: dr. Jernej Demšar, dr. Josip Pretnar, Valašek Zdenko in dr. Makso Juvanc.

Občni zbor je bil zaključen o polnoči v najlepši harmoniji. Pred zaključkom je predsednik še izročil Maratonškemu zmagovalcu g. Spornu zlato kolajno, ki mu jo je poklonil JLAS v Zagrebu. Sprejet je bil tudi predlog, da občni zbor pozdravi težko bolnega predsednika dr. Dularja, kateremu želi, da bi čim prej okreval.

Iz tržiškega kota

Občutna gospodarska kriza — Zelo razveseljivo se pa razvija in napreduje kulturno življenje

Tržič, 18. decembra. V zadnjih letih je Tržič doživel marsikako razočaranje, pa tudi marsikako veselje. Razočaranje so bila izvečnja gospodarskega značaja, ko so prenehale z obratom stare, renomirane usnarne svetovoznanih Malijev in Polakov, ki so svojičasno zaposlovali do 400 in več delavcev usnarjev in bile s tem merodajne za višino delavskih mezd ne samo v Tržiču, temveč po celi Gorenjski. Z ustavitvijo obratov so se usnarji, izpremenili v preje in tkalec in bodijo sedaj izvečnje, vsaj vsi mlajši, v predlinico. Dobili smo sicer tri nove usnarje, namreč zadnjega »Runc«, Toporišev in Zagarjevo usnarjo. Toda vse nove reči so brez tradicije in zato so različne težave na dnevnem redu. Tudi te usnarje, so v zadnjem času odpuštile precej delavstva, ki ga je začasno zaposlila mestna občina pri svojih delih na Fabriki, kjer je zadnja povenjen napravila precej škode za naplavlivo velike množice gramoz. Edino razveseljivo dogodek na gospodarskem polju je ustanovitev nove tovarne čevljev g. Ivana Razbošarja, ki je prišel v Tržič iz Šmartna pri Litiji in namestil svojo najmodernejšo urejeno tovarno v bivšem Malijevem skladišču surovih kož. Pred četrt letom je ta novi obrat veselo zdrdral in sedaj brne motorji in stroji od dneva do dneva bolj obloženi in izkoriščani.

Vendar pa tudi čevljarstva industrija teško občuti sedanjo gospodarsko krizo, ki jo je mila zima še povečala in zaostila. Ravno sedaj v največji čevljarški sezoni, ko bi morali imeti čevljarji dela čez glavo, pa so vse zaloge polne, na sklad pa je jako težko delati, ker prvič ni denarja, drugič pa je moda previhra in zahteva vsak dan kaj novega. Da so sedanji časi lesni industriji nenaklonjeni, je znana stvar in tako se je zmanjšalo tudi število voznikov na dolinski cesti, ki so preje v dolgih vrstah praznili Bornevo hodo na žago pri kolodvo-

ru. Namesto veselih udarcev sekar vlada v gozdovih smrtina tišina, ker je bolje da les raste, kakor da bi se prodajal po smešno nizkih cenah. Tako je nekako vse gospodarstvo pritisnjeno ob tla, da se komaj diha. Ali se že jasni za gorami? Težko čakamo, toda v trdni veri, da se bo kmalu obrnilo vse na bolje.

Med tem ko gospodarstvo preživlja svoje težke čase, pa doživlja kultura svoje zmagave. Po sekolski letozadnici, po šolah in po prosvetnih domovih zmaga moč idealizma in nudi občinstvu s prirejanjem žaloiger, dram, burk in celo prav posrečenih operet prave duševne hrane na pretek. Kaj vse smo že letos videli in kaj se nam še obeta? Meštanska šola je priredila eno najlepših proslav češkega praznika osvobodjenja, na njeno povabilo je koncertiral g. Milan Puget, predaval je g. lektor Vey o francoskem šolstvu, za božičnico je zaigrala Lovšinova pravljeno igro: Desetnik in sirotica, proslavila je narodne praznike z akademijami. Prosvetno društvo sv. Jožefa je omogočilo gostovanje invalidov iz Ljubljane, ki so vprizorili burko: Vražja misel, samo je uprizorilo z velikim uspehom Shakespeareve Beneškega trgovca, povabilo je Miklavža v gosti in uprizorilo žaloigro: Zmaga ljubezni neznanega avtorja. Delavsko izobraževalno društvo Svoboda je imelo letos dve predstavi in sicer Komano: Prisoje o polnoči in Langerjevo: Kamela skozi uho šivanke.

Največ veselja poleta navzgor pa kaže nadvse delavni sekolski oder in sekolska družina sploh. Prireditve so skoraj vsako nedeljo od začetka novembra dalje. Videlo smo doslej burko: Svet brez moških, Spavaj, deklica moja, pričakovali smo v trepetu in strahu bogatega Miklavža, občudovali na narodni praznik sekolske vzgoje pri krasni akademiji, ki je navdušila občinstvo

napopiano, in krona vseh prireditve je gotovo Štolcova dvodolna opera s pred in poigro: kar v starih listih. Slednja zasluži, da se pri njej nekoliko posumimo.

Naštudiral sta jo z združenimi močmi režiser g. Pavel Engelberger in dirigent g. Kerna Leopold. Glavne vloge so bile v rokah starih, preizkušenih igralcev in za odersko delo navdušenih novincev. Imenitno Šiškarico je podala gđ. Papovova izredno posrečeno, nič slabši ni bil njen partner blapec Miha, ki ga je igral g. Osebek. Gđ. Malijeva Anica je bila prvič na odru v večji vlogi. Igrala je Angelo tako ljubko, da jo je bilo veselje gledati, pevsko je sicer za igro zaostajala, toda časoma se tudi to popravi. Njej je drugoval Ivan g. Stoparja, ki je bil v igalskem oziru izvrstna, pevski pa manj dober. Denarnega mogočnega pl. Zvončiča g. Bocaka moramo v vsakem oziru pohvaliti, prav tako zasluži njegova družica Hortenzija pohvalo za prav dober pevski nastop. Močni arhitekt, kakor ga je podal g. Gruđen, je bila prava salonska ustvaritev, ki lahko služi igralcem za vzor lepega oderskega govora. G. Gruđen gotovo ni oderski novinec in se je moral na desekah že precej gibati. Nesrečnega očeta šestih mladih deklic je pretresljivo igral g. Vrhnjak. Če bi bil še tak pevec, kakor je igral, pa bi bil z njim v vsakem oziru zadovoljni. Pozabiti ne smemo prekanjenega žid. g. Stalea. Ta igralec je bil prvič na odru, toda ustvaril je tako temeljit tip židovskega prekanjenca, da je kaj. Želim ga še večkrat videti. In seveda samo ob sebi se razume, da so ugajale lepe mlade deklice. 6 po številu, ki so peke imenitno, čeprav so se mogoče malo dolgočasile v družbi premrtih kavalirjev. Na deželi je že tako, da se mlade dame v moških oblekah ženirane in se v svoje moške vloge ne morejo zvesti. Vendar pa je bil vikont, ki ga je podala gđ. Mršnikova, prava izjema. Njena igra in njeno petje je bilo prav dobro. Za uprizoritev te opere je postavil s koleski oder čisto nove dekoracije po osnutku tržiškega slikarja-mojstra za kulise g. Stera Blaža. Mestna podstrešna sobica s svojo lepo okolico je napravila jako dober vtis. Novi salon pa je naravnost krasen. Želim, da se g. Šter še dalje s pridnim slikanjem razvija in da postane pravi gledališki slikar, kar ima v krvi.

Glavna zasluga za uspešno prireditev opere je na ramah dirigenta g. Kerna Leopolda in njegovih pridnih korepetitorjev. Orkester je bil za podzelske razmere odlični. Prva in druga predstava sta bili popolnoma razprodani, tretji se opera ponovi na zlato nedeljo popoldne ob tretji uri. Stroški uprizoritve so ogromni in kljub trikratni razprodani dvorani bo dšezhen le moralen uspeh in to je gotovo krasen dokaz velikega idealizma, ki navdaja vrle s kolske delavce. V novem letu želimo, da se delo v vsakem oziru še poglobi. Za širjenje smisla za pravo gledališko umetnost je prav tako razveseljivo dejstvo, da se je narbata družba 30 ljubiteljev gledališča, ki se je zavezala hoditi enkrat mesečno z avtobusom v ljubljansko opero ali dramo. Uprava narodnega gledališča gre takim družbam na vsak način na roko in dovoljuje 50% popust na vse sedeže za redne gledališke predstave. Prvič si je družba ogledala Verdijevo opero »Moč usode«, ki je s par scenami napravila jako globok vtis, v splošnem pa jih ni navdušila.

Ker se bliža konec leta, smo podali nekaj pregled tržiškega gospodarstva in kulturnega življenja. Za drugič ostane vprašanje tujskega prometa in turizma ter obiško gospodarstvo, kakor tudi ostalih javnih korporacij. Če smo slovensko javnost informirali o tržiškem življenju, smo to storili z namenom, da damo na vse strani pobudo za vsak napredek.

A. L.

Vzrok zastoja v telefonskem prometu

Na številne pritožbe glede motenj v telefonskem prometu, ki so nastale zaradi mokrega, težkega snega, ki je potrgal po mestu žice, smo dobili od poštne direkcije sledeče informacije:

Da se telefonske zveze takoj vzpostavijo in da se omogoči zopet redni telefonski promet je storila poštna direkcija vsekakor je bilo v njenih močeh. Toda poškodbe so bile tako velike, da bo trajalo popraviljanje najmanj 14 dni in sicer v prvi vrsti zato, ker ni mogoče dobiti dovolj izvežblanih delavcev. V telefonskih omrežjih v Ljubljani, Mariboru in Celju je bilo pokvarjenih nad polovico telefonskih zvez. Samo za ta popravila bi bilo treba več izvežblanih delavcev, kakor jih ima poštna direkcija na razpolago za vso dravsko banovino. Upoštevati je pa še treba, da so bili poškodovani tudi vsi glavni mednarodni in medkrajevni brzojavni in telefonski vodi, ki jih je treba v prvi vrsti popraviti.

Pri poškodbah ne gre samo za popraviljanje, odnosno napeljevanje pretrganih žic, temveč je v pretežni večini primerov potrebno najprej postaviti tudi podrtje proge in nosila. Iz položaja, ki je nastal takoj, ko je zapadel prvi letošnji sneg, je razvidno, da pri najboljši volji ni mogoče upoštevati peonidnih želja telefonskih naročnikov, ker je treba posamezne trase vpostaviti od centrale proti periferiji. Popravilo posameznih zvez bi pa bilo neekonomično, ker bi pomenilo znatno izgubo na času in denarju. Dravska direkcija pošte in brzojava prosi torej prizadete telefonske naročnike, naj upoštevajo te tehne argumente in nekoliko potrpe.

Mi pa pripominjamo k tem stvarnim ugotovitvam, da bi bili ministrstvu zelo hvaležni, če bi se nas spomnilo ob prvi priliki s kakim večjim kreditom, da bi bil v bodoče vsaj tako velik zastoj v telefonskem prometu izključen. Čimprej bo treba misliti na položetje kablov vsaj v Ljubljani, kajti sicer bomo imeli vsako zimo take sitnosti in pregledne s telefonskim prometom, kakor jih imamo zdaj. Poštne direkcije seveda ne zadene pri tem nobena krivda, saj čudežev ne zna delati.

Koncert Marije in Olge Mihajlovič

Filharmonična družba je povabila v Ljubljano dve simpatični in nadarjeni srbski umetnici sestre Marijo in Olgo Mihajlovič, ter jima omogočila koncert v svoji dvorani včeraj, v petek svečer. Marija je že doma, pa tudi v inozemstvu poznana violinistka, Olga pa pianistka. Rodom sta iz zelo muzikalčne srbsko-ruske beograjske familije. Marija je po dokončani gimnaziji študirala violino na Dunaju, Olga pa isto tako po končani srednji šoli klavir v Parizu. Starejša sestra, Marija je priredila več koncertov na Dunaju in menda v Pragi, ter je imela zelo laiske ocene povosodi. V Beogradu je nastopila že mnogokrat, je na tamkajšnji glasbeni šoli učiteljica violine, koncertirala pa je izven svojega rojstnega mesta le še v Splitu in včeraj v Ljubljani. Prvi nastop Olge v širši javnosti pa je bil menda včeraj. Obe umetnici sta si s svojim mirnim, skoro skromnim nastopom pridobili včeraj takoj simpatije naše publike, ki je posetila koncert, dasi se je ta vršil tik pred prazniki, v častnem številu zlasti je bilo med poslušalci mnogo ženskega sveta. Marija je pokazala odlično violinško šolo, tehnika obeh rok je solidna, igra mirno, brez manir, polaga pažnjo in v prvi vrsti na izrazitost in lepoto tona, ki ni feministično raznežen, temveč odločen in energičen, a kadar treba tudi plemenito pojoc. Igrala je ves program razven Franckove »Sonate« na pamet. Zdelo se mi je, da ji je ravno ta najljubša. Z njim je tudi takoj stopila v tesen kontakt s publiko. Po kratki pavzi je odigrala težki, redki izvajani koncert v hmolu d'Ambrosia le z malo črto. Dal ji je priliko, da pokaže vse svoje spoštovanja vredno tehnično znanje, smoteno interpretacijo, visoko muzikalnost in dobro tono. K sklepu je igrala dalje: Fala »Danse du feu«, Milojvevičovo znano »Srbsko igro«, Rahmaninova »Ciganski ples« ter kot dodatek na burno zahtevo poslušalcev Granadosa »Španski ples« ter nežno »L'apavanko« Čajkovskega. Ravno tako kot Marija, se je krepko izmizirala tudi sestra Olge kot pianistka. Temperamentnejša, nekoliko nemirnejša je kot sestra, prilagodila se pa ji je kot spremljevalka z redko enodušnostjo in poglobljenim razumevanjem. Njeno pianistično znanje kaže resen, dosleden študij, ki ga kot čujem, misli v bodočem letu v Parizu še nadaljevati. Absolvirala je s prav kultiviranim okusom in veliko delikatseti pri intimne reči Debussyja: »L'isle joyeuse«, »La puerta del vino« in »Reflets dans l'eau« ter je morala dodati še eno kompozicijo. Obe sestri sta se za našo razumevali točno in ljubeznivo publiko gorko navdušili. Uvedli sta se, hvala Filharmonični družbi in nje predsedniku A. Lajovicu, ki se je pred delj časa zavezal za nju, prav srečno ter hosta našli vedno pri nas hvaležno poslušalstvo.

romu sta sledila še dva. Drugi je bila smrt Mauritz Stillerja. Umril je v deželi, katero je iskreno ljubil, dočim je Greta nastopala v Hollywoodu. Temu slavnemu filmskemu ravnatelju se je morala zahvaliti za svojo karijero. Vzel jo je s seboj v Hollywood in tam hotel podpisati pogodbo, dokler ni bila podpisana pogodba z njo. Ljubila ga je in najbrž bi se bila poročila, da ni umrl. V Hollywoodu sta preževala ves prosti čas skupaj. In ko je odpotoval na Švedsko, se je Greta zelo izpremenila. V družbi ni več zahajala in celo govorila je nerada. Pozneje, ko je izvedela za njegovo smrt, je hodila po cele dneve po gorah in se izogibala ljudi. A ko se je vracala v atelje, so bile njene oči obokane. Ko se je pripravljala pred leti domov na poštince, je prišla vesi o avtomobilski nesreči njene sestre Alve. Čez tri mesece je Alva podlegla raku.

Greta Garbo se sicer ne sramuje nobenih razmer, v katerih je živel, v pa noče z nikomur govoriti o njih. Čim je zapustila šolske klopi, je morala prijeti za delo. Imela je srečo, da so jo sprejeli v veliko modno trgovino za prodajalko. Tu jo je odkril ravnatelj propagandnega oddelka, ko je sestavljal nov album poletnih mode'ov. Greto so poklicali, da je pomorila najnovejše modele in njene fotografije so prišle v album. Tako je prišla njena slika prvič v svet. Kot rečeno, se je že od mladih nog zanimala za gledališče. V trgovini, kjer je bila zaposlena, se je ustanovila mlada gledališka družba, kateri se pa Greta Garbo ni hotela pridružiti, ker je hotela nastopiti v velikem gledališču ali pa nikjer. Prvo gledališko predstavo je videla kot 12 letno dekletce in ostala ji je v neizbrisnem spominu. Zanimivo je pa, da ni napravil prvi film na njo nobenega vtisa.

Njena karijera kot filmske igralkice se je začela tudi v Bergstromovi trgovini, kjer je bila zaposlena. Ravnatelj propagandnega oddelka je sklenil napraviti film, v katerem bi občinstvu pokazal, kako obleče trgovina damo od perila do klobuka in rokavice. In spomnil se je dekleta, ki je tako uspešno pomerjala modele. In tako bi morala dobiti vlogo v filmu tudi ona. Toda gospod, ki je imel odločilno besedo, je bil njenega. Greta ni na film. Čez nekaj dni pa pomorjala Greta vprico ravnatelja trgovine jasalni kostum, ki ji je bil prevelik. Bila je v njem tako smešna, da je ravnatelj sklenil, da mora nastopiti v filmu kot komična figura. Tako je Greta Garbo prvič nastopila pred filmskim aparatom. Njena igra je vsem ugajala. Ko ji je bilo 17 let, se je seznanila z Mauritzem Stillerjem. Zdal je stara 24 let. Filmska publika je tako navdušena za njo, da lahko mirno rečemo, da se je njena karijera šele pričela.

Najboljše, najtrajnejše, zato vsicenešal

VELEPIČ RUDOLF, SIŠKA, SV. JERNEJA ULICA ST. 25
Nudi premog, suha bukovka drva
telefon 2708 Telefon 2708

Beležnica

KOLENDAR.
Danes: Sobota, 20. decembra 1930, katoličani: Liberat, pravoslavni: 7. decembra, Ambrozije.

Jutri: Nedelja, 21. decembra 1930, katoličani: 4. adventna, pravoslavni: 8. decembra, Patapije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Drama: Ob 16. Razbojniki.
Opera: Lohengrin.

Kino Matica: Hai Tang.
Kino Ideal: V viharju življenja.

Kino Ljubljanski dvor: Kalvarija lady Jovane.

Predavanje v društvu Soča ob pol 21. Predava podžupan dr. Jarc.

Družbani večer Trgovskega društva »Merkur« ob pol 21. v Zvezdi. Predava tajnik zbornice za TOI Ivan Mohorčič.

PRIREDITVE V NEDELJO.
Drama: Naš gospod župnik.
Opera: Ob 15. Vesela vojna.

Kino Matica: Hai Tang.
Kino Ideal: Zadnji spomin.

Kino Ljubljanski dvor: Kalvarija lady Jovane.

Šentjakovski gledališki oder: Revna kakor cerkvena miš.

Delavski oder »Svoboda«: Na dnu. Ob 20. v Delavski zbornici.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočvar, Sp. Siška.

Iz gledališke pisarne

Opozarjamo na dijaško predstavo, ki se vrši danes popoldne ob 16 uri v ljubljanski drami. Vprizori se Schillerjeva klasična igra Razbojniki v običajni zasedbi in režiji prof. Sesta. Za to predstavo veljajo izredno znižane dramske cene od 20.— Din navzdol. Opereta Vesela vojna. V nedeljo popoldne se izvaja melodijozna Joh. Straussa opereta Vesela vojna. Zasedba kot pri prejšnji: ga Poličeva, ga Ribičeva, gg. Gostič, Peček, Povhe, Simončič, Jelinkar, Sekula in drugi. Sodeluje celokupni baletni zbor z gno Moharjevo Dirigent dr. Švara, režiser g. Povhe. Predstava se vrši po znižanih cenah.

Ivan Samec — dvojni jubilant

50 letnica trgovanja in 20 letnica lastništva trgovine uglednega ljubljanskega trgovca in predsednika Društva industrijev in veletrgovcev

Ljubljana, 20. decembra.

Pred rotovžem so se včeraj ljudje zbirali in ogledovali, kakšen bo spomenik kralja Petra. Hvalili so ga in tudi zabavljali, ker je dolžnost davkoplačevalcev pokazati svojo veljavo. Zabavljali so seveda tisti, ki niso nič dali. Steer pa davkoplačevalci tudi niso nič dali.

Ker je stvar zastoj, so se ogrevali in vneli v debatah, da jih je jelo zebsti v noge in so šli. Glet se in debatirali vsak po svojem položaju in okusu. Okus je pa pri nas ob takih zadevah od 12 do 24 Din liter.

In mimogrede so hvalili in občudovali novo Samecovo trgovino. Ali nikdo ni vedel, da je trgovina z napisom »Ivan Samec« spomenik.

Dal zelo redek spomenik jubilejni spomenik celo. Postavil si ga je pa jubilant sam ob pedesetletnici, kar je v tej hiši.

Ta spomenik dela je postavil Ivan Samec sebi v čast, saj je pred pol stoletja prispel praga te hiše kot majhen trgovski učenec, služil tej hiši kot zvest pomočnik, jo vodil kot spreten poslovodja, širil kot kompanjon in kot gospodar, na svojo nišo pribil svoje ime — šele čez dvajset let.

Tega bi seveda Ivan Samec ne dejal, zato pa pravimo mi, ker je resnica, da je njegova trgovina v prvi vrsti njemu v čast, ker si je to čast tudi sam zaslužil.

V čast je pa ta spomenik tudi ljubljanskemu in vsemu našemu trgovstvu, ker — kakor noben pridigar tako prepričevalno — pridiga vse zmogovitost veljavnosti in resničnosti neomahljivih principov našega trgovanja: delo in poštenje! To so tisti trdnji in globoki temelji našega gospodarstva, ki iz njih rasto vztrajnost, podjetnost — uspehi.

Zato je pa ta spomenik tudi zgled vsem mladim gospodarjem in bo tudi vzor našim potomcem.

Ivan Samec, predsednik Društva industrijev in veletrgovcev, je po očetu Kamničanu, po materi pa Ločanu, šestletni Kamničan je prišel v Ljubljano v šolo in napravil tudi dve realci. Ko je imel 14 let — petdeset let je že minulo od tedaj — ga je sprejel za učenca v svojo trgovino Vaso Petričič. Strog in pošten Srbi iz Like, trd, marljiv in vztrajen, da je bil dolga leta predsednik mestne hranilnice in podžupan ljubljanski. Da, tako je Ljubljana spoštovala pravoslavna poštenjaka, da mu je zaupala najvišje časti. Ko je bil Ivan še učenec, ga je v dušo spoznal bistri gazda Vaso in ga je tedaj vzel s seboj na Dunaj nakupovati. Ni bila takrat še velika Petričičeva trgovina, vseh uslužbenecv je bilo le 6, a ugledna. Še prav mlad je bil Ivan, pa ga je šef že poslal zastopati firmo na Dunaj in v Budimpešto, v Prago, Zagreb, Linz, Innsbruck in sploh povsod, kjer so bile važne kupčije. Tako je bil seveda Samec poslovodja, da sam ni vedel kdaj, l. 1904, ga je pa Vaso Petričič sprejel in opisal za svojega družabnika: pol stoletja dela pri isti hiši, to je jubilej zvestobe — dvajset let gospodarstva, to je jubilej uspeha — no, in nova trgovina ob dvojnem jubileju je tudi jubilej — to je pa manifestacija nezlomljive energije in monument največjega trgovskega talenta: pogleda v bodočnost! Ali to ni bila nikdar samo hladna preračunljivost, zakaj taki uspehi so mogoči le iz harmonije možgan in srca, iz razuma in duše...

Razum in srce sta pripeljala mladega trgovca tudi tja k blagajni v trgovini, kjer je štela in preštevala hčerka uglednega ljubljanskega trgovca Kordiša. Pa sta se l. 1896. vzela in je gospodična Mimi postala gospa Samecova. In gospodinjila je, sedaj ji pa pomaga hčerka Irma, ker mama mora pestovati vnuke, sinovi Ivan, Vaso in Leo pa pomagati očetu. Vsi delajo — in radi se imajo. Papa je pa ponosen na družino in postavi se, da je še vedno mladostno podjeten turist in, prosim, z najsijajnejšimi diplomami odlikovani poslevoedeči podpredsednik, ker je nad njim samo še častni predsednik Lillag, slavnega kegljaškega kluba »Edinost«, ki tudi že obhaja svojo 50. letnico. Gospoda, če bi bila turist in kegljač pozabljen, bi bila pa res zamera. Da je jubilarit Sokol, odkar pomni, da je bil Čitalničar, je od pričetka Slavec in sploh pri vseh narodnih in dobrodelnih društvi, to se tako ve. Zlasti pa to občuti sam sedaj le pred božičem. Ko je predlasko zimo »Jutro« zbiralo za zmrzučote revne otroke, se potrkati ni bilo treba in je še stric Toše dobil take bale, da se cela čreda otrok ožganega dobrotnika še danes spominja.

Tudi na našo hišno industrijo ima Ivan Samec velike zasluge. Skofloške glavničke je razširil gori po Galiciji in Bukovini, po

Madžarski in seveda tudi po bližnjih deželah. Krtače iz Most, Šmarce in Komende pri Kamniku pošilja celo v Levanto, zobotrebece po Avstriji Nemčiji in Franciji, slamniki pa gredo skozi njegovo roko na Madžarsko in Srbijo, sploh odprl je nova pota izdelkom naših pridnih kmečkih rok v svet in to Samecovo delo pomeni kruh za našega malega kmeta.

Svoje trgovsko znanje si je Ivan Samec izpopolnjeval v trgovski šoli, ko jo je vodil še slavn Ferdinand Mahr, in vsa tri leta je svojemu šefu lahko pokazal odliko. Sposobnega in izkušenega tovariša so trgovci seveda volili v vse svoje organizacije: v odbor »Merkurja«, Trgovsko bolniško blagajno, že pred vojno in vsa teška leta vojne je bil predsednik trgovskega gremija, že od drugega leta društvenega obstoja je pa predsednik Društva industrijev in veletrgovcev.

Ob svojem dvojnem jubileju, ob 50 letnici, kar je trgovec in to ves čas v isti hiši in ob 20 letnici, odkar je te hiše gospodar, je pa svojo trgovino prevzidal od vrha do tal. Na zunaj je poslopje trinadstropno, v resnici ima pa trgovina štiri nadstropja in le majhen del zavzema stanovanje. Zidala je firma Gustav Tönnies po načrtih in pod vodstvom prof. ing. Rudolfa Škofa, opravo v zgornjih nadstropjih je izdelal Jože Lojč v Rožni dolini z načrti za detaljno trgovino v pritličju, ki je najmodernejša in najelegantnejša v vsej deželi, se je pa nad vse častno izkazal mladi arhitekt ing. Jože Platner. Oprava je iz renomirane delavnice Erman & Arhar v St. Vidu, železne konstrukcije je z vso preciznostjo in solidnostjo izdelal Jože Rebek, steklo je pa dobavil »Kristalk«. S prekrasnim črnim kamnom iz Lesnega brda je fasado pritličja obložila firma Feliks Toman, odlikovali so se pa tudi manjši dobavitelji. O tej vzorni trgovini, ki je v okras Ljubljane in dokazuje, da je Mestni trg še vedno center detaljne trgovine, bi pravzaprav morali objaviti poseben opis, saj so v njej upotrebljene vse izkušnje in principi moderne umetnosti. Vsi puliti vitrine so do tal iz stekla in gospod jubilarit premišlja, če ne bi predpustom svojim kegljaškim in planinškim tovarišem v tem steklenem gradu priredil vselega planinskega plesa. V gozdarjih kakopak. To bi žvenketalo!

Uglednemu in zaslužnemu jubilaritu še mnogo srečnih in zdravih let!

Besedo imajo naši čitatelji

Nered v avtobusnem prometu

Danes, 20. t. m. se je zopet pripetilo, da je mestni avtobus, ki bi moral odpeljati z Ježice v Ljubljano ob pol 8. uri zjutraj, radi defekta obitkal na Viču. To se ni nič hudega in se more to vsakemu avtobusov prireditelju. Ne razumemo pa kako more vodstvo avtobusnega prometa, če vidi, da ima redni avtobus defekt, pustiti rezervno, da vozi v isto smer dalje, v kateri je prispel redni kakor danes z Viča in iz katerega kraja je že vse potnike odpeljal, dočim bi moral — in kar bi moral — vodstvo tudi samo ob sebi uvideti — takoj obrniti in namesto rednega, ki je obitkal na Viču, odpeljati na Ježico. Ali: so morda občani Viča bolj čislani kot občani Ježice, ki so danes zaman čakali skoraj tri četrt ure, da bi jih avtobus odpeljal v mesto? Ali ni morda vodstvu znano, da se vozijo ravno z avtobusom, ki odhaja z Ježice ob pol 8. uri vednooma učenci in nameščenci, ki morajo točno prihajati v šolo oziroma v urad?

Prosimo da v bodoče vodstvo v takih primerih svoje uslužbence pouči, kako imajo ravnati in da ne postopa kakor danes enostransko. Če pa vodstvu ni nič ležee na Ježici naj prepusti vožnje privatnemu podjetniku, ki bo sigurno točneje izvrševal svojo službo. Eden v imenu prizadetih.

Enaka pravica za vse

Hvaležni smo »S.L. Narodcu«, da objavlja upravičene pritožbe o Dunajski cesti v bežigranskem predmestju. (Pravzaprav mi ni za cesto, vesel sem, če pridem lahko peš v mesto.)

Zalibog vidimo, da ne ganejo nobene tožbe srca merodajnih gospodov. Še vedno hodimo po mastni brozgi in nepremostljivih mlakah; nemogoče se nam je ogniti brzizgornim avtomobilom in švigajočim kolesarjem; nepremostljivi so jarki, da bi se moglo priti čez cesto od banketa do banketa, od hiše do hiše.

Z majhnimi stroški bi se dal poravnati levi banket Dunajske ceste, ki je za pešce, pa je slabši nego desni, ki ga imajo rabiti kolesarji. Čim bližje prideš po njem proti mestu, tem grši je!

Ne zahtevamo širine suhe poti 20 metrov, ni treba na stolovne voz gramoza, da bi se dvignila samo trideset metra široka pot iz blata in luž, da bi se mogli na nji le neovirano poedineci srečavati; ni treba mesec dni na tem kraju zaposlovali pol tucata ali več delavcev, da bi napravili jarko, po katerih bi po dežju in odmeki otekala voda. Vrzite nam vsaj ozko desko čez jarek, ki je potrebna. Vse to je enostavno in cen Treba je le dobre volje in razumevanja tako delodajalca kakor delavca — a delavca z lopato in grabljami.

Mi, ki hodimo vsak dan vsaj štirikrat to pot in kvarimo svoje čevlje v neizogibnem blatu, ki pošiljamo svoje otroke v tej moči

Najstarejši učitelj umrl

Včeraj popoldne je bil pokopan na šmihelskem pokopališču pri Novem mestu pokojni nadučitelj g. Ivan Barle. Dosegel je visoko starost — manjkalo mu je samo še pet mesecev do 90 let. Pokojni je bil najstarejši učitelj vsaj med učiteljstvom bivše Kranjske. Bil je seveda še stare šole. Po nekaj letih srednje šole, je dovršil tedanje eno, oziroma dvoletno idrijsko učiteljsko ali preparandijo l. 1861.

Ker je bil učiteljski študij na tej šoli silno skromen in utesnjen, vendar je pokojni Ivan Barle, kakor tudi veliko njegovih tedanjih sotrudnikov sam izpolnjeval svoje znanje s pridnostjo in vztrajnostjo. Bil je vsekoli vreden in marljiv učitelj. Izven šole se je ukvarjal s sadjarstvom in vrtnarstvom. Bil je dokaj podkovan v tej stroki.

Z vso vneto je pa gojil glasbo in petje. Očetu in materi, ki je bila tudi dobra pevka, so sledili otroci in ž njima prepevali, da je bilo veselje. In ko je nastaljši sin, zdaj kanonik v Zagrebu, pel novo mašo, sta mu zapela s kora oče in mati. Kakor sklobo tedanjemu učiteljstvu, ko je bila šola podrejena cerkvi in tudi še kasneje, ko ni bilo učiteljstvu poslano z rožicami, tako tudi ne pokojnemu Barletu. Tudi on je skušal tedanji trdi učiteljski kruh. Toda kljub temu je delal in se žrtvoval za napredek šolstva in prosveto ljudstva.

Doma je bil v Pirničah pri Medvodah. Služboval je vedno na Dolenjskem. Najdalje je služboval v Podzemlju pri Metliki in sicer nad 20 let. Od tu je odšel v Šmihel pri Novem mestu, kamor so ga silile družinske razmere radi šolanja otrok. Tu je stopil v pokoj in si ustanovil svoj lastni dom z malim vrtom, s katerim je imel veliko veselje do konca svojega življenja.

Politično in javno se ni udeleževal. Med učiteljstvom je bil obče spoštovan radi svoje doslednosti. Tudi pri svojih številnih učencih je zapustil trajen spomin in hvaležnost. Kakor za šolo, tako je bil nad vse skrben za svojo družino. Vseh osem otrok je prav dobro preskrbel.

Zasluznemu prosvetnemu delavcu bodi ohranjen blag spomin. Zalujočim naše iskreno sožalje.

Vesten najemnik.

— Prijatelj, ali veš, kje bi mogel dobiti okrog 50 bolh in večje število stenic?

— Čemu ti pa bodo?

— Selim se in gospodinja želi, da bi zapustil stanovanje v istem stanju, kakor je bilo, ko sem se vseli.

Daruj Elida kasete!

Elida kasete so tako lepo opremljene, da morajo zadovoljiti okus vsakega. Izbira je velika, cene pa primeroma nizke.

ELIDA KASETE

najprimernejši božični darovi

tanko ogledali z blatom ometane hiše. Pa vam jo sosed pogodi pravo! Pogledite, pravi, saj je cesta brez blata in vsaj za silo ostrgana, ampak mulde ob trotoarju so polne blata in za ped globoko ga je v njih. Ni torej čuda, da je hiša vsa blatna, če avtomobilsko kolo zavoji v tak blaten kanal. Pred dnevi smo sicer čitali razglas, da morajo hišni gospodarji spraviti sneg tudi iz muld, da se voda lahko odteče, o blatu pa ni nikjer govora. Karlovska cesta pa ni mestna, temveč državna in tako nam državni cestarji dajejo zgled, kako se ne sme strgati blata. Namesto da bi namreč blato postrgali skupaj v kupce, ga pa postržejo enostavno v mulde, da se ne odteče voda in blato ne more posušiti, hiše so pa vedno blatne, kar ni samo v škodo gospodarjem temveč tudi ogledu mesta. Ko bodo pa ceste dobre in čedno ter pravilno ostrgane, se pa ne bo treba ne gospodarjem niti pešcem več pritoževati čez avtomobiliste, čeprav ne bodo vozili v korak. Slabih cest sicer ni mogoče odpraviti čez noč, iz muld se pa lahko blato spravi vsak dan. In upamo, da se tudi bo. Ampak tudi avtomobili naj bi ne vozili baš po muldah.

Prulencar.

„Mladotletje“ in še kaj

V ljubljanski drami je že delj časa na repertoarju Leonid Andrejeva drama »Dnevi našega življenja«. Iz bogsigavedi kakšnih vzrokov pa so gospodje izpremenili prvotni naslov drame v »Mladotletje«, a v oklepajih stoji na lepakih ruski naslov »Dni našej žizni« (dobesedno: Dnevi našega življenja). Istočasno se je igrala v Mariboru ista drama, samo s to razliko, da so tam ohranili prvotni naslov »Dnevi našega življenja«.

Lajki bi torej pri pregledu repertoarja obeh gledališč, mariborskega in ljubljanskega, lahko dobili vtis, da gre za dve različni drami. Čemu je bilo treba v Ljubljani izpremeniti naslov drame, ki je vendar po svojem prvotnem naslovu skoro vsakemu izobražencu znana, res ne vem. Ravno tako bi bilo možno n. pr. »Divji lovec izpremeniti v »Janez in Majda«. Toda potem bi ta popularna Finžgarjeva igra sigurno izgubila na svoji privlačnosti. Neka starodavna uganika slove: Ko pride mladotletje, (pomlad!) od daleč priletim... Torej je naslov »Mladotletje« itak pogrešen. Sploh pa, čemu se v dveh slovenskih gledališčih uprizarja isto delo pod različnimi imeni? Podobni je je z Nušičevo »Gospo ministric«. Pri nas, v ljubljanski drami, je »ministrica«, dočim je v Mariboru »ministrovka«. Ali potemtakem štajerski in kranjski Slovenci nimamo skupnega pravopisa? Kaj je torej pravilno? Gospodje jezikoslovci, na plan!

V. B.

— V klub Noetove barke, o katerem smo oni dan poročali, da ga imajo v Barceloni in da sprejema samo člane z imeni te ali one živali, se je prijavil tudi neki ljubljanski dijak, ki pa trdi, da Piškur ni piškur in da žne v francoščini ne pomeni naše pohlevne domače živali z dolgimi uhlji. — Tudi »dijak«.

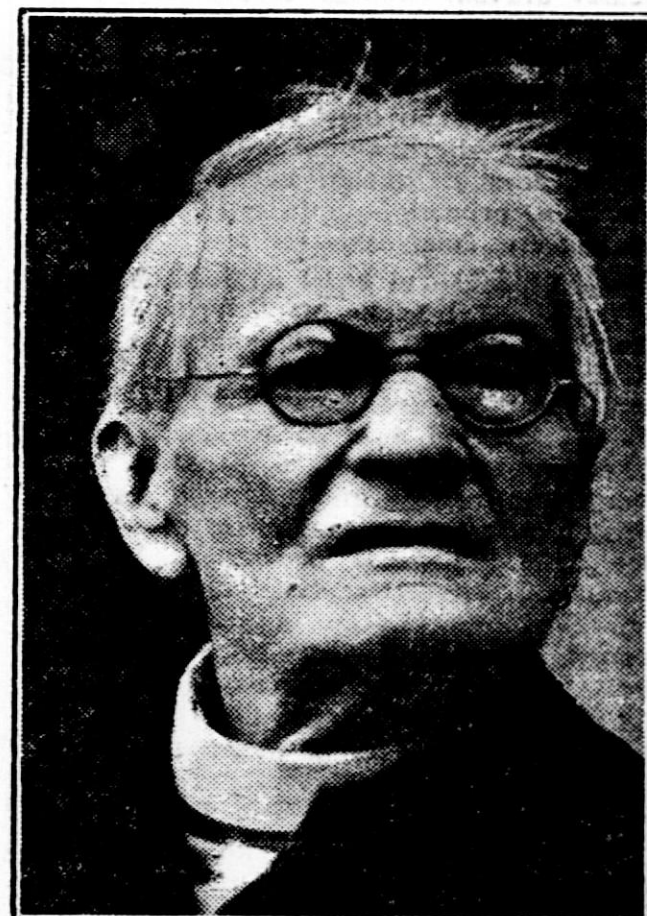
Netaktnost.

— Odkar se nisva videla, ste se zelo izpremenili.

— Na boljše ali na slabše?

— Vi se morete izpremeniti samo na boljše.

Monsignor Tomo Zupan

Na skalnii višini nad peneco se Savo slavi jutri v svojem tistem gradiču na idiličnem Okroglem nestor naših rodoljubov monsignor Tomo Zupan, častni meščan Ljubljane in Kranja ter nešteti družtev in bivši vzorni prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, svojo 91-letnico v popolni duševni svežosti. Od vsega naroda globoko spoštovanemu monsignoru, ki je bil letos odlikovan z visoko častjo apostolskega protonotarja, naše najspoštljivjše čestitke.

Radiorogram

Nedelja, 21. decembra.

8: Kmetijska ura. 8.45: Zdravstvena ura, dr. Fr. Debevec. 9.30: Prenos cerkvenih glasb. 10: Jaslice in caritas, dr. Alfonz Levčnik. 10.20: I. Kaiser: Gospodarsko življenje v Evropi. 10.45: Šah. 11: Koncert Radio orkestra. 15: Gdč. Lebarjeva: Kmetiska žena — sodelavka v narodnem gospodarstvu. 15.30: Plošče, slovenska glasba. 16: Humorično čtivo, pisatelj Milčinski. 16.30: Koncert pevskega zbora in orkestra škof. gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano. 19: Tannhäuser. Opera v 3 dej. od Rich. Wagnerja. Prenos iz državne opere na Dunaju.

Ponedeljek, 22. decembra.

12.15: Plošče (mešan program). 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče, borza. 17.30: Radio orkester. 18.30: Dr. A. Bajec: Italijanska. 19: Prof. Tine Debeljak: Poljsčina. 19.30: Zdravstvena ura. 20: O sokolskih okrožjih (Jože Kregar). 20.30: Pevski večer drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani. 22: Poročila in časovna napoved, napoved programa za naslednji dan.

Flegmatična gospa.

— Milostiva, v jedilnici gor!

— No, pa mi pogrnite mizo v spalnici.

Dnevne vesti

— Izročanje davčnih opominov in odločb reklamacijskih odborov. Uradno se razglasi: Davčne uprave bodo začele v najkrajšem času razpisati po pošti davčnih opominov, ki ga bo prejel naslovnik (davčni obvezanec), druga pa povratnica, ki se mora po izročitvi (dostavi) opomina vrniti pošiljatelju, t. j. pošiljajoči davčni upravi. Tudi ovitki za pošiljanje odločb reklamacijskih odborov in njim pripadajoče povratnice bodo rdeče barve. — Ker se bodo glasili davčni opomini in odločbe reklamacijskih odborov na zasebnike in na ustanove, katere niso uproščene plačevanja poštinih pristojbin, bo treba zanje izterjati od naslovnikov portovno pristojbino v znesku 1 dinarja za vsako pošiljko. — Davčni opomini in odločbe reklamacijskih odborov se morajo naslovnikom ali njih pooblaščenec osebno dostavljati. Pri izročitvi pošiljke se izterja portovna pristojbina v znesku 1 dinarja. Na podoben način se posluje pri dostavi ali izročitvi odločb reklamacijskih odborov.

— Eksplozija ljubljanskih tehnikov. Dne 16. t. m. so priredili strojniki, elektrotehniki, kemiki in rudarji s tukanje univerze ekskurzijo v trboveljski rudnik pod vodstvom vseučiliškega profesorja dr. Maksa Samca. Dopoldne so si ogledali podzemski kop, približno 100 metrov globoko, kjer je bila že takšna toplota, da so rudarji delali le napol oblečeni. Opoldne so si gostje ogledali še dnevni kop in vse ostale rudniške zanimivosti, katere so jim razkazovali trije rudniški inženjerji. Trboveljski premogovnik je tako napredno urejen, da se prištevava v tem pogledu k najmodernejšim rudnikom v Evropi. Trboveljska premogokopna družba je visokoleže, katerih je bilo približno 70 opoldne tudi pogostila, za kar ji na tem mestu izrekajo najlepšo hvalo. Ekspkurzija je bila zelo zanimiva in poučna zato so se udeleženci vračali zvečer v Ljubljano prav veseli in zadovoljni. Ta izlet ostane vsem v najlepšem spominu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 44 z dne 20. t. m. objavlja razglas o sklepih zadnje seje ministrskega sveta pod vodstvom Nj. Vel. kralja, zakon o državnem sodišču za zaščito države, pravilnik za začasna zasebna petrolejska skladišča, razglas o državnih strokovnih izpitih v resorzu ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, uredbi o službenem razmerju zdravnikov združenih zdravstvenih občin v dravski banovini in pravilnik o pooblaščenju občinske davčnine na blagovni promet v mestni občini Maribor.

— Carine in tarife bodo znižane. Finančno ministrstvo bo baje v zmislu resolucije sprejetih na zborovanju Centralne industrijskih korporacij, znižalo carine na naše proizvode, prometno ministrstvo pa namerava znižati železniške tarife.

— Nov luksuzni hotel na Lapadu. Vila »Solitudo« na Lapadu pri Dubrovniku bo preurejena v hotel. Vilo je kupila od grofa Attemsa Nemka Helena Woedtker, ki napravi iz nje luksuzni hotel.

— Triglavski dom na Kredarici bo od 23. decembra 1930 do 6. januarja 1931 odprt in oskrbovan. Ta naša najvišja postojanka bo torej nudila prijetno zavetje tistim, ki želijo praznovati Božične praznike in Silvestrovo v divni gorski naravi. V okolici Doma je krasen smučski teren in možni so tudi daljši in krajši izleti. Ker je v Domu postavljena nova velika peč, ki greje dve veliki skupni ležišči, je preskrbljeno za toplo prenočišče večjemu številu posetnikov. Najprikladnejši dostop je iz Mojstrane skozi Krmo.

— Jugoslov. veterinarsko združenje, sekcija dravske banovine ima v nedeljo 21. t. m. ob 9. dopoldne v prostorih hotela »Evropa« v Celju občni zbor, na katerem bosta poleg običajnega dnevnega reda tudi zanimivi predavanja g. prof. dr. Kerna »o zatiranju nalezljivih bolezni perutnine z ozirom na najnovejša raziskavanja«; z demonstracijami in g. vet. inspektorja Černeta o živinoreji. Vabljeni živinozdravniki naj se tega zborovanja polnoštevilno udeležijo.

— Vabilo na naročbo »Gasilec«. Vsem županstvom dravske banovine je kraljevska banska uprava s svojo okrožnico II-No. 29.385 od 17. septembra t. l. priporočila naročbo strokovnega lista »Gasilec«, ki ima biti s 1. januarjem 1931 mesečni ter je dovolila občinam vnašati vsakoletno naročnino po Din 30 v proračun. Temu povabilu se je odzvala doslej še prav neznatna množica naročnikov. Ker se bliža odločitev, ali bo moglo izdati list »Gasilec« kot mesečnik, opozarjamo vsa županstva na to priporočilo z vkladno prošnjo, naj blagovolijo naročiti list zanesljivo do konca meseca decembra, da bo omogočena s tem doletitev naklade za 1. številko. — Predsedstvo Jugoslovanske gasilske zveze »Ljubljana«.

— Prepoved zahajanja v krčme Okrajao sodišče v Trebnju je prepovedalo Pavlu Jurmanu z Zaplaza posejanje krčm za dobo dveh let.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo jasno in stanovitno vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih Nf. sn. bna. n. bilo lepo samo v dravski banovini, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znatno v Splitu 7, v Zagrebu 4, v Ljubljani in Skopju 2, v Beogradu in Sarajevu 0 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 778,9 mm, temperatura je znašala — 2.

— Trile potresni sunki. Vredno so začutili v Banjaluki in Jajcu tri precej močne potresne sunki. Prvi sunki je bil najmočnejši. Porušilo se je nekaj divnjakov, ob cesti Banjaluka - Jajce pa se je odrgala skala ter padla na cesto.

— Raspust društva. Slovenski dirkalni klub v Ljubljani je raspustil, ker nimajo gojov za pravni obsto.

— Poskus samomora. V petek sta opazila 2 detektiva v Samostanski ulici v Zagrebu dva sumljiva možaka, ki sta peljala poln ročni voziček kovčgov. Detektiva sta menila, da je v kovčgih vtihtapljenno blago, zato sta možakarja prišla, da se legitimirata. Enemu se je posrečilo pobegniti, drugi, Babič, pa je izjavil, da je v kovčgih staro železo, ki mu ga je podaril šef tvrdke, pri kateri je namešten. Nato so se napotili k tvornici tvrdke, kjer je uslužbenec Babič. Med potjo pa je Babič naenkrat spustil voziček ter skočil pod avtomobil. Šofer je mogel le toliko kreniti v stran, da ni šel ves avtomobil čez Babiča, vendar pa je zadela v njega še tako močno, da je zadobil težke notranje poškodbe. Ugotovili so, da je bilo v kovčgih re. železo in sicer ukraden, vredno nad 5000 Din, ne ve se pa, kje in ali ga je ukradel Babič. Babič je včeraj izjavil, da se mu je zagnusilo življenje.

— Eksplozija petrolejskega vlačila. V četrtek zjutraj je izbruhnil v pančevškem pristanišču velik požar na rumunskem vlačilu, ki je bil napolnjen s petrolejem. Nastal je zaradi tega, ker je stražar postavil prebrižno odprtega petrolejskega soda svetiljko z odprtim ognjem. Vsa posadka je takoj priskočila, da požar lokalizira, v bližini sta bila namreč še dva petrolejska vlačila. Pri gašenju je našel smrt kapitana broda Constantinescu, zgorel je stražar Sederich pa je težje ranjen po obrazu in prsih. — Remorker in vlačilci, ki so bili namenjeni v Budimpešto, so last rumunske družbe »Amotrac«. Vlačilec je zgorel, bližnje parnike so pa rešili.

— Velika skrivnost vseh velikih uspehov sta kakor znano pogum in vztrajnost. Ako je to spoznanje pravilno, kakor v vsakdanjem življenju lahko konstatiramo korak za korakom, da je pravilno, je pa dvakrat pravilno, ako gre za to, da z nepomembnim rizikom eventualno na mah pridemo do blagostanja in bogastva. Najboljša prilika za to — treba je le malo poguma in vztrajnosti — nudi vsakomur, torej tudi Vam današnja zelo zanimiva priloga našemu listu, ki jo posebno priporočamo Vaši pozornosti.

— Daruje Podpornemu društvu »lepih. Ljubljana Pod Tranco 2 78-T

Najlejša izbira BOŽIČNIH in NOVOLETNIH DARIL

kakor aluminijaste posodice za otroke, kompletne kuhinjske garniture v raznih kvalitetah, jedilna orodja itd. — audi tvrdka z železno

STANKO P. G. ANČIČ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35
Oglejte si izložbo!

IZ VARNOSTI

— Iz Gospa dvorna dama Tavčarjeva pečuje. Predvčerajšnjem je mlada gospa Anča razveselila svojega moža g. dr. Igorja Tavčarja z zdravim sunkom. S čestitkami želimo, da bi bil mali Ivanček, vnuk velikega dr. Ivana Tavčarja v največjo srečo svojih staršev in najsilnejše veselje svojih starih mami!

— Vzrok smrtne teme v Ljubljani. Smoč med 17 in 19 je bila Ljubljana zopet v temi. Odgovarjala je namreč elektrika na razsvetljavo v vseh onih delih mesta, kjer imajo izmenični tok Detekti je bil na Resljevi cesti kjer se pregrele varovalke. V elektrarni sprva niso mogli ugotoviti vzroka in niti karjake defekta, pozneje so pa odšli tehnični delavci na Resljevo cesto, da popravijo vod Ker je bila poraba toka v večernih urah zelo velika in ker bi bilo nevarno kopati, je morala elektrarna popolnoma ustavit tok. Delavci so pregrele varovalke nadomestili z novimi in ob 19.45 je bilo mesto zopet razsvetljeno.

— Iz Na živilskem trgu ni skoraj nobene razlike med sobotnimi in drugimi dnevi. Blaga je zelo malo, pritiskali je mraz in zdi se, da zebe tudi kupce, ker jih je tudi vedno manj. Pa kaj bi naj kupovali, ko ni nobene izbire — kislo zelje, repa, malo peteršiljčka, kolerabe in vele solate. To je skoraj vse, kar se še nudi med zelenjavo. Salata je zelo draga, glave po dinarju so skoraj manjše kot dinar, po 1.50 Din pa ne mnogo večje. Po isti ceni so zeljaste glave — tudi zelo drobne. Precej je bilo pa jabolk lepih in tudi nagnitih, kg po 4—8 Din. Pri božičnih stojnicah je tudi malo kupčije. Precej živahno je bilo na koskem trgu, blaga izredno mnogo, cene so pa pri perutnini nekoliko poakotile — prazniki se bližajo. Gospodinje pa se ne dajo kar tako »oskubiti«, barantale so na vse pretege, kupovale pa precej manj. Purni so bili kom. po 120 Din, par putk pa od 40—60 Din.

— Iz Električni kabel od tivolakega transformatorja do šišenskega v Gasilski ulici bo najbrž že danes položen. Včeraj so ga položili do Zibertove ulice, jarek pa je bil izkopen že do Gasilske ulice.

— Iz Drogovi za napeljavno tramvajskega voda so postavljeni na Gosposvetski cesti, na Celovški cesti pa do igrišča Ilirije, do kamor je izpeljan dvojni tir. Ob enojnem tiru postavljajo traverze profil 18 cm. Traverze so postavljene na levi strani do Vodnikove ceste, naprej pa še koplejo temelje.

— Iz Ljudska univerza za obrtniške vaje. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi pod okriljem »Jadranske stražar« v Ljubljani v ponedeljek dne 22. decembra ob pol 7 uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu VI. vajeniško poučno predavanje. Predava g. Valentin Rožič, profesor na Tehnični srednji šoli v Ljubljani »O našem Jadranu« s »klopičnimi slikami«. To predavanje zasluži pozornost tako pa oseb gospoda predavatelja, kakor po svoji vsebini. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki. — Vstopnina je prosta.

— Vstopnina je prosta.

— Iz Umrlj so v Ljubljani od 14.—20. t. m. Marija Kržišnik, zasebnica, 81 let, Vidovdanska c. 9, Pavla Pogačnik, žena fotografarja in posestnika, 55 let, Hradskega vas 84, Hermina Pakar, hči vp. polic. nadstrážnika, 21 let, Žitnikova ul. 17, Alojzij Dolenc, zasebni uradnik, 36 let, Srednja 8, Ana Merluza, bivša služkinja, 47 let, Vidovdanska c. 9, Anton Turk, železničar v p. 86 let, Vidovdanska c. 9, Pater Mark, brezposelni klepar, 51 let, Poljanska c., Peter Jeraj, delavec, 71 let, Mestni trg 1, Vasilac Holec, žel. strojevodja v p. 81 let, Jernejeva c. 48, Marija Gregor, žena mesarskega mojstra, 50 let, Poljanska c. 81, Marija Dunda, zasebnica, 79 let, C. na loke 17, Ivanka Kralj, bančna uradnica, 35 let, Streliška ul. 5, Jožef Slana, sin krojača, 1 in pol leta, Sv. Petra nas 51, Marija Logar, vdova rudarja, 84 let, Sv. Petra c. 43, Josip Potočnik, sodni oficijal v p. 75 let, Dolenjska c. V bolnici Stanislava Brinovec, hči služkinje, 4 mesece, Mirna Uršula Leben, perica 80 let, Bizovik 57, Adolf Tarman, zasebni uradnik, 49 let, Štepanca vas 61, Franc Schuler, žel. viakovodja v p. 66 let, Ravniharjeva ulica 8, Janez Štembal, sin posestnika, 26 let, Iška vas 80, Jakob Lajovic, občanški ubogi, 58 let, Hotič, Ignacij Modričan, sofer, 27 let, Vrnjnika, Krsta Omerzu, hči rudarja, 11 mesecev, Senova, Angela Selan gospodinja, 30 let, Jerka Zmavc, hči trgovca 10 mesecev, Gornji grad, Josip Nachtigal, delavec, 64 let, sv. Petra c. 83, Pavel Dežman, žel. kontrolni nadzovednik, 48 let, Lepodvorska ul. 22.

Odločite se takoj in nam gotovo pošljite do ponedeljka svoja vožnja in očlase za veliko božično številko 'Slovenskega Naroda' ki izide v mnogo povečani nakladi in bo tri dni v rokah čitateljev!

— Iz Blizu 200 revnih mater in otrok obdaruje jutri ob 10. dopoldne v telovadnici Tehniške srednje šole pri svoji običajni božičnici Kolo jugoslov. sester. Vabljeni se vsi dobrotniki in prijatelji društva.

— Iz Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani vabi gg. obrtniške mojstre na zanimivo in koristno predavanje, ki ga priredi Trgovsko društvo Merkur v Ljubljani drevi ob pol 9 uri zvečer v restavraciji »Zvezda« Predava tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani gosp. Ivan Mohorič, ki bo pojasnil vprašanje carine in carinske politike vobče, o črti položaj naše industrije, izpogovoril o problemu carinskega premirja, o prednostnih carinah in o gospodarskih posvetovanjih v ženevi pretekli november. Opozorjamo vse obrtnike na to predavanje, ki zasluži pozornost tako po osebni gosp. predavatelja, kakor po svoji vsebini. Vstop je brezplačen.

— Iz Občni zbor Narodne galerije se bo vršil danes v soboto ob 17. v društvenih prostorih. — Članstvo se prost, da se občne zbora udeležijo — Nar. gal.

— Iz Aktivni smučarji sigurno ve, kaj rabi, da v svojem sportu dobro uspeva. Zato vas tvrdko »Alpina« Stane Šporn, Ljubljana, Masarykova cesta 12, (pri kolodvoru) res najoslednejše postreže. 659-n

— Iz Božičnica. — Prvo prostovoljno gasilno in reševalno društvo Ljubljana — mesto priredi na praznik sv. Stefana, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Mestnega doma svojo tradicionalno božičnico z običajnim sporedom Vse prijatelje društva vabi k obilni udeležbi obzor.

— Iz Ovratnike in perilo pere in svetiljke, kemično čisti ter barva obleke Franjo Potočnik, Kranj; podružnica Ljubljana, Poljanska cesta, trgovina »Ahlina«. 664-n

— Iz Osvilarska zadruga v Ljubljani vabi gg. mojstre in pomočnike, da si ogledajo v nedeljo dne 21. t. m. od 8.—14. ure v I. nadstropju delavniškega poslopja Tehniške srednje šole v Ljubljani, razstavo aparatov in materiala za pršenje barv ter izdelkov, katero priredi Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI. Ogled te razstave bo zelo dragocen in zanimiv zato naj nihče ne zamudi te prilike. 667-n

— Iz Sočanom in prijateljem društva javljamo, da se bo vršilo drevi ob pol 21. v salonu pri »Levu« zelo zanimivo predavanje ljubljanskega podžupana g. prof. Eugena Jarca: »Zgodovina majske deklaracije iz l. 1917.« Sočani in odborniki brez izjeme ter vsi drugi, ki se za to predavanje zanimajo, pridite polnoštevilno, Vstop vsem prost.

— Iz Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani ob drevi ob pol 21. v restavraciji »Zvezda«. Na vrsto priče predavaje o zanimivem vprašanju: »Carina in carin. politika«. O tem poročemo vprašanje bo izpogovoril g. Ivan Mohorič, tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani. Predavatelj je v Dravski banovini v okviru carinske politike v Jukoalaviji, izpogovoril bo o problemu carinskega premirja, o prednostnih carinah in uspehih gospodarskega posvetovanja v ženevi meseca novembra — Predavanje se vrši v okviru »Ljudske univerze za trgovske in obrtniške kroge« — Vstop brezplačen. Gostje so dobrodošli.

— Iz »Na dan«. Reprižo znamenite drame Maksima Gorkoga bo podal Delavski oder »Svobode« jutri v nedeljo ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vstopnice v predprodaji v Delavski zbornici (Strokovna komisija) nadstropja.

Do torka zvečer

prinečene obleke v kemično snajenje in barvanje ter pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna JOS. REICH

Gleichenberški

Konstantinov vrec Emin vrec
Sijaten učinek pri katarjih
V zalogi: A. Sa. abon, Ljubljana

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice. V ponedeljek 22. t. m. ob 20. važna pevska v. a. a. sestanek vsega mešanega zbora. Pri ure pred vajo seja odbora in rediteljev.

— Iz Stoti nastop g. Moserja na Sentjakobskem odru. Jutri, v nedeljo, bo slavil svoj stoti nastop na deskah Sentjakobskega odra eden najboljših članov, g. Moser. Igral bo vlogo Schünzla v Fodorjevi komediji »Rečna kot cerkevna miš«. Ta izvrstna velesojra se je igrala že šestkrat na vseh svetovnih odrih z največjim uspehom. Komika in izvrstne kreacije posameznikov bodo gotovo zelo ugajale posetnikom. Prijatelji Sentjakobskega odra in občinstvo vabljeni, da s polnoštevilnim početom označijo zanimanje za sentjakobskega »deala«.

Ljubljana še ni zmrznila

O teličku, ki je sredi mesta zbežal — Zadeva z žarnicami na božičnem drevesu

Ljubljana, 20. decembra. Zadnje čase je namreč v Ljubljani že nekoliko mrzlo. Nekam čudno je vsaka, kor, da se še n nihče spomnil na to ter razodel strmeči javnosti. Javnost je treba vendar o vsem poučiti, tisti, ki pritiskajo na peresa za časopise, mora biti in je prokleta dolžnost, da na peresa vsaj pritiskajo ter s tem pokažejo dobro voljo služiti javnosti.

Da, to je v tem tednu najnovejša — mraz. Torej zima se je pričela ali otvorila, vendar pa brez vseh ceremonij, niti v časopisju ni bilo napovedi, da se prične. Naša javnost je tako vajena tistih sporočil, uradnih otvoritev, otvoritvenih govorov, živio klicev itd., da se čuti zelo prikrasno, če se vse dosledno ne začne po tem programu. — Pa smo trmasti kot Ribničarji in si skoraj ne bomo dopovedali, da se je res pričel mraz, četudi nas je zeblo do srede srca. Stvar je taka — naš boljši, neželjeni ali kakšen je že — spol, se ne more ločiti od svojih letnih oblek — pravi pa, da so to najmodernejša plesna toaletna in se vam postavlja ta naša nežnost po plesnih dvoranah s tistimi odbruseni repi, ki so že julija pometali Selenburgovo ulico.

Pa boste dejali, kaj da čvekamo o mrazu, saj to še ni nič n nihče še ni zmrznil. Da, vidite, to je baš tisto, zaradi tega je treba pisati, ker se n nihče zmrznil. Res, Ljubljana še ni zmrznila kljub vsemu pričakovanju. Človek bi mislil, da zdaj nastopi Ljubljana svojo zmsko spanje, da bi zasmrčala kot tristo tisoč medvedov. Nastopila pa ni zimskega spanja, le videti je, da se je obrnila na drugo stran ter se slajše sanja — naprej. Krivice ji pa seve tudi ne smemo delati.

Kaj pa je potem novega? Da nenasični ste strašansko. Kaj mislite, da vam bomo zopet kakšno rekli o tramvaju? Da bi vam »kaj pravila« o nemorali ali splošni pokvarjenosti našega miliga rodu, ki bo moral neslavno poginiti, če bo šlo tako naprej? Ali kakšno mastno o kulturi? O slabih časih? Draginja kislega zela? — Dovolj je drugega, nikar ne mislite, Ljubljana še ni povsem zmrznila, to je treba ponovno in ponovno naglasiti. Novega je res neznanstvo mnogo.

Ali se vam ne zdi senpacija, če v Ljubljani n. pr. zbežlja telet? Pravo, pristno telet? In je tudi v resnici zbežjalo, to se je zgodilo šele včeraj. Okoli poldneva je neki voznik peljal, odnosno njegovi konji par pufsov in telička. Kajti bližajo se prazniki požitji za tiste, ki jih bodo pač praznovali in verjame, da je svoboda neznanstvo in strašansko sladka, svoboda za katero se je borilo že toliko alvilnih velikanih, ali kako se jim pravi, no, v življenju pa vsi napredujemo — tudi teleta. Skočil je teliček iz mreže — kdo ve kako se mu je te posrečilo, posekčil je, dvignil repček kot prapor, simbol svobode ter odvihral klasi prostosti naproti. Pa recite, če ni kaj takega senpacija, vsaj za Ljubljano.

Tam blizu uršulinske cerkve so se ustavili naši žalostni meščani, ali kakšni so že zadnje čase. Kaj se godi? Voznik in njegovi tovariši, pa sta jo ubrala za toletom kot bi jomali bil vrag za petami. Eden ga je dohitel ter sagra bil za »prapor« kot je pač treba v taki bitki. To je bilo nekaj tud: za naše otroke, ki seveda še telet ne poznajo, vsaj takih ne — na starih nogah. Puncle se šle iz šole, pa so tako zijale in se čudile, da se je teličku dobro zdelo, zato se je mirno udal v nemilo usodo. Vrgli so ga zopet v mrazo in komedije je bilo konec.

To pa seveda še ni vse, to je le primer, da je še vedno dovolj senpacij, kar je glavno.

Zdi se tudi, da bo kmalu božič. Kongresni trg je pokrit s smrekami, kar vam je najbrž znano. Za te stvari, namreč kupčijske, se pa ne brigamo, ker smo predvsem idealisti. Vsač dan pa gre tole p. na Marijn trg, da se divi usmiljenosti t. likih naših trg ter da se zamisli v »p. in radosti našega življenja, skratka, filozofirati se mu hoče, ker mu v teh »asih ne pride nič pametnejšega na um. Tole per. ne ve, če bi vas njegova filozofija kaj zanimala. Saj to ni nič posebnega, je premis-

lista. Vstopnice so pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

— Iz Nove izredno lepe božične in novoletne razglednice so izšle v založbi »Slika«, izvršila pa jih je Peiniška uskarna po osnutkih inž. Omahna in Serajnika v »č. barvnem bakrotisku. Vseh razglednic je 8 ter prinašajo prav ljube prizore iz našega življenja. Priporočamo jih v nakup. D. be se v vseh trafikah. Zalogo na debelo pa ima trafika Klander v Kolodvorski ulici v Ljubljani.

— Iz Nesreče in nezgode. Dasi se je pripetila precej težka nesreča v Strojnih tovarnah in livarnah, kjer je padel z zidarskega odra kakih šest metrov globoko 63-letni delavec Matevž Merjasec. S precej težkimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali v bolnico. — V bolnico je moral tudi posestnik Alojzij Hrovatin iz Dolenje vasi pri Cerkljici, ki je konju pripilal podkev, a ga je ta tako močno brcnil v obraz, da mu je razbil vso čeljust. — Tretja žrtve nesreče je bil pokojeni oficijant Jernej Slavini, ki je včeraj v Knafeljevi ulici precej nesrečno padel.

OGLEJTE SI

božično razstavo

v nedeljo 21. t. m. v gornjih prostorih tvrdke

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

ljube, zakaj pobirajo dinarčke pri Presernu.

Naši postreščki, ki so reveži zlasti pozimi, imajo vedno smisel za humor naj so še tako žalostni časi. Tam pred Presernom stoje in jim je seveda čedalje bolj dolgčas, odnoso bi jim bil, če bi se ne znali sami zabavati.

Potuhali so in iznesli med Ljubljančane, da je nekdo ponoči obral tisto božično drevo. Do kamor je mogel dovreči je odvil žarnice ter jo popihal z njimi brez siled. Meščani so namreč postajali, pred dreveskom ter vpraševali postreščke, kje so žarnice.

— Ponoč' jih je en kampete pobral! se je glasil odgovor.

Včeraj je že vsa Ljubljana govorila o tej tatvini. Čudno, da je časopisje molčalo. Ampak mi, ki na peresa pritiskamo, se ne damo kar tako ujeti na vsak lim. Žarnic ni nihče pokradel, to povemo postreščkom v brk, da ne bodo mislili, da smo tudi mi naselili. Žarnice odvije mestni uslužbenec, da jih res ne bi kak »kampelc« namstvo njega. Potem bi namreč bila s tistim pobiranjem milodarov precejnja zbuga, pri spevki bi ne krili niti vrednosti ukradenih žarnic.

Naši penzionisti so imeli še ta teden dovolj zabave. Te dni imajo mnogo skrbi — polaganjem tramvajsko-železniškega križišča na Gosposvetski cesti. Vztrajno se drže kljub mrazu; od jutra do večera stoje pri delavcih, reveži skoraj nimajo časa za kosilo. Vrag vedi, kaj pomeni to nepopolno zanimanje. Pa pustimo jim to veselje, saj ga imamo tudi mi s tem nesrečnim pritiskanjem na peresa.

Spomenik kralju Petru v Ljubljani

Včeraj popoldne je stal ob arkadah naša čast t. j. naše hiše mogočen spomenik kralja Petra I. Ne še pravi spomenik seveda, temveč samo grobo izdelana šablona, da bo odločujoči faktorji lahko presodili obrise in kako se spomenik na tem mestu poda okolici. Kip je bil postavljen na podstavku, ki sloni na stopnch pred desno odprtno arkad. Ob 3. se je ob spomeniku zbrala komisija, ki so se je udeležili župan dr. Puc s podžupanom prof. Jarcem in vsemi člani mestnega gremija ter z direktorjem gradbenega urada ing. Prelowškom, predsednik odbora za postavitev spomenika ing. Ladislav Bevc z odborniki, predsednik Zveze rev. oficijerjev dr. Žirovnik, več arhitektov in umetnikov ter mnogo občanov. Mojster Plečnik, ki je sprožil misel, naj spomenik stoji na tem kraju, je z arhitektom Tavčarjem komisiji razložil svoj načrt, kako bi se moral prostor preurediti, da bi se napravilo stopnišče s 7 stopnicami do roba trotoarja, ki bi se vila tudi okrog podstavka spomenika. Zato bo treba prostor znižati, da bo trotoar popolnoma izgnil, od Robbovega vodnjaka do spomenika bo — stala vrsta stebričev. Pri ogledu se je tudi pokazalo, da je spomenik nekoliko prevelik in ga bo treba zmanjšati, da za svojo okolico ne bo pretežak in ne bo škodoval mimi fasadi.

Po ogledu so gremijalni seji preostavali tudi zastopniki odbora in večaki, v posvetovalnici je bil pa tudi sadren model spomenika z okolico.

Po pojasnitvi »čestakov in kratki debati je gremij ugodil prošnji, da se mestna o'ina prepusti določeni prostor za spomenik pod pogojem, da bo umetniško vodstvo pri postavljanju spomenika poverjeno mojstru Plečniku, natko, kako bo stal spomenik, se pa odloči, ko napravi kipar Lojze Dolnar definitivne osnutke.

— Sklep mestnega gremija je v javnosti zbudil splošno odobravanje.

Pri boleznih želodca. »Revesja in prenavljanja« privede uporaba naravnih »Franz Josefov« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovna izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefov« voda, zlasti koristno izkaže pri hudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za enakopravnost obeh rok

Ljudje so prvotno najbrž delali enako z obema rokama, pozneje so pa postali desničarji.

Že leta 1919 je nastopil Francoz Armaingand s predlogom, naj bi izdala medicinska akademija na francoski narod proklamacijo, v kateri bi razložila ljudem, kolikšnega pomena je, če zna človek z obema rokama enako delati. Takrat se ni nihče zmenil za ta predlog in stvar je počivala dobrih 11 let. Šele zdaj se je Armaingand znova spomnil, da je prišel pred leti na originalno idejo in je svoj predlog ponovil. Roditelji naj bi otroke že v zgodnji mladosti učili delati z obema rokama enako. Zdej se starši navadno jeze, če poskusi otrok delati z levo roko in ga ozmerjajo, namesto da bi ga pohvalili. Armaingandov predlog se zdi na prvi predlog čudaški, toda samo zato, ker ne vidimo posledic dela z obema rokama.

Akademija je poverila njegov elaborat posebnim komisijam. Armaingand vidi v delu z obema rokama važen gospodarski in socialni faktor in sklicuje se lahko na velike prednike. Platon in Likurg sta zastopala stališče, naj bi človek delal z obema rokama, Franklin je napisal l. 1887 za šalo prošnjo o tej stvari in jo je podpisal z levo roko. Leta 1916. so napravili v Franciji poskus z glasovanjem in izkazalo se je, da bi bilo zelo pomagano vojnimi invalidom, ki so izgubili desne roke, če bi bili že pred vojno mislili na to, da je treba ljudi privaditi na delo tudi z levo roko. Rečem, je ostala za delo samo ena roka, pa še s to si niso znali pomagati. Morali so se dolgo učiti, predno so mogli rabiti leve roke. Jasno je torej, da bi bil človek za življenje bolj usposobljen, če bi mu služila levi- ca enako, kakor mu služi desnica.

Težji je odgovor na vprašanje, zakaj so skoraj vsi ljudje desničarji ali levičarji in zakaj so zelo redke izjeme oni, ki znajo enako delati z obema rokama. Navadno dajejo tudi taki ljudje pri tem ali onem delu prednost levi- ci ali desnici in ljudi, ki znajo enako do- bro pisati z obema rokama, je na sve- tu prav malo. Na omenjeno vprašanje je bilo že zelo mnogo bolj ali manj du- hovitih odgovorov, opirajočih se na naj- različnejše izkušnje. Najprej pogledimo v anatomijo ali patologijo. Tu je najza- nimivejša razlaga slavnega antropologa Broce. Možgani so sestavljeni iz dveh docela simetričnih delov, ki tvorijo na videz nerazdružno celoto. Broca je pa trdil, da se oba dela po svojih funkci- jah bistveno razlikujeta. V levi polovi- ci, kamor je položil središče govora, imajo pri normalnih ljudeh svoj sedež še zdaj tako zvane plemenite. Levi možgani imajo torej nad desnimi pre- moč. Kar se tiče premikanja, je zaradi križanja živčnega sistema položaj tak, da poveljujejo kretinam desne polovice telesa levi možgani in nasprotno. Ker imajo pa levi možgani premoč, so kret- nje desne polovice telesa preciznejše, prožnejše in prikladnejše od kretenj le- ve polovice. Človek je torej desničar z roko, zato, ker je levičar z možgani.

Druge teorije, opirajoče se na iz- vestne zakonitosti krvnega obtoka, iz- vira od Herberna. On razlaga desničar- stvo kot posledico funkcijske odvisno- sti leve strani in srca, s čimer je desni- ca svobodnejša od leve. Napor, bole- čina ali gibanje leve strani utruji srce bolj kakor napor, bolečina ali gibanje desne strani. Če torej rabi človek desni- co bolj od leve, je to posledica nar-avnega zakona o najmanjšem naporu. Po tej teoriji je levičarstvo anomalija, kar trdi v bistvu tudi teorija antropolo- ga Broce. Normalni levičarji bi bili po Herbernu samo ljudje s srcem na desni strani. Taki ljudje so dejansko na sve- tu. Ljudje pa, ki so levičarji, če- prav imajo srce na levi strani, kažejo po tej teoriji nekakšno možgansko anoma- lijo. Dejali smo že, da so po teoriji antropologa Broce normalni možgani »levičarski«, to se pravi, da odgovarja

ona Herbernova možganska nepravilnost »desničarskim« možganom.

Toda če je možgansko levičarstvo normalno in možgansko desničarstvo nenormalno, se moramo vprašati, kje tiči vzrok, da so nekateri ljudje taki, drugi pa drugačni. Dareste polaga raz- voj k desničarstvu ali levičarstvu v prvo življenjsko fazo v materinem te- lesu. Zarodek vretenčarjev se drži spr- va ostanka jajčeca z zadnico, pozneje pa zaradi izvestnega rotacijskega pre- mikanja z levim bokom.

Tako je v večini primerov in dete rojeno v takih okoliščinah je desničar. Če se pa vrši to premikanje na levo name- sto na desno, se rodi otrok kot levičar. Ta teorija ima svojo prednost v tem, da se ji ne da ugovarjati, pa tudi zagovar- jati je ni mogoče, pravi dr. Bouquet, kaj- ti če bi se hoteli točno informirati o nji, bi morali videti embrio v materinem te- lesu.

Govori se tudi o dednosti, toda s tem nam ni nič pojasnjeno, kajti če bi veljala v tem primeru dednost, bi moral nekdo v dotični liniji z levičarstvom začeti. Nastane pa vprašanje, zakaj je začel. Enako lahko vprašamo pristaje Broco- ve in Herberneve teorije: Če je levičar- stvo anomalija, odkod se je vzela? Kako se je zgodilo, da so ljudje z levičarski- mi možgani zaplodili desničarske mož- gane. Ali gre morda tudi za ono nenad- no modifikacijo, o kateri se zdaj toliko piše v biologiji in ki služi za glavni ar- gument ugovoru proti razvojni teoriji? Seveda so bili primeri nenadnih modifi- kacij odnosa razvojnih skokov ugotov- ljeni, toda pojasnil jih ni nihče.

Doslej smo govorili o anatomskih vzrokih, zdaj pa pridemo do patoloških. Nekateri učenjaki trdijo, da je levičar- stvo znak degeneriranosti. Levičarji naj se nikar ne razburjajo, saj niso sami de- generirani, če so res. Znanost je naša že toliko znakov degeneriranosti, da je sploh težko reči, kdo je še normalen. Pridemo končno še do vzgojnih vzro- kov. Nepobitno dejstvo je, da starši otroke vzgajajo k levičarstvu, kajti predsodek proti levičarstvu je globoko vkoreninjen. V nekaterih starih knjigah o negi dojenčkov se maere in dojlje svare, naj ne pestujejo otrok na levi strani, češ, da jim tako ovirajo normalni razvoj desnice in da postanejo otroci le- vičarji. Ta predsodek je zelo star in od- govornost zanj nosi v prvi vrsti vera. Zadostuje en primer: Pravični bodo na božji desnici. Ta predsodek proti levi- ci se kaže že v najstarejših pravljicah, po- vestih in vprašanjih starih narodov. Katoli- ška liturgija daje desnici prednost po- vsod.

Je torej zelo verjetno, da so ljudje prvotno delali enako z obema rokama in da so postali desničarji samo pod pri- skom vzgoje in predsodkov. Levičar- stvo bi se moralo torej razlagati bodisi kot posledica kakšne anatomske anoma- lije, ali pa površne odnosno napačne vzgoje. Mnogi učenjaki trdijo, da kažejo vsi otroci nagnjenje k delu z obema ro- kama.

Vse je minljivo

Te dni je umrl v Nizzi prileten ruski emigrant, ki je hodil zadnja leta od hiše do hiše in prodajal vžigalca. Bil je vse- ga usmiljenja vreden berač, ki je živel v prijetnih spominih na svoje nekdanje bajno bogastvo. Pisa se je Tihon Postelhin. Še pred 30 leti je veljal za ene- ga najbogatejših mož v Rusiji, kajti nje- gova veleposestva so bila ogromna. V mladih letih je bil navaden kmet, toda znal je tako spretno špekulirati, da je nakopičil ogromno bogastvo. Kupoval je veleposestva skrahiranih ruskih aristo- kratov, in jih mnogo dražje prodajal, ali je pa posojal denar proti odušnim obrestim.

Bhzu mesta Tver si je zgradil čar- ben grad, opremljen z orientalskim raz- košjem. V gradu je imel dvorano, ki se

je odpirala z zlatim ključem in ta ključ je nosil Postelhin vedno pri sebi. O taj- nah te dvorane so krožile najrazličnejše govorice. Nekateri so govorili celo o strahovih in o ruskem Plavobradcu. Se- veda vse to je bilo izmišljeno. Postelhin je bil na glasu zelo dobrega moža in ko je odvedel nekoč nekaj intimnih prija- teljev v tajno dvorano, so našli v nji sa- mo velik bazen, poln vode, v kateri so plavale zlate ribice.

Včasih se je pa bazen temeljito izpre- menil in sicer samo takrat, ko je odpo- tovala Postelhinova žena na Kavkaz, kjer sta imela zakonca še en grad. Tedaj je zbral mož svoje najboljšie prijatelje in odprl z zlatim ključem dvorano. Prija- telji so ostrmeli, kajti v bazenu so pla- vala med zlatimi ribicami krasna dekle- ta. »Akvarij« je bil poln. Prijatelji so sed- li okrog bazena, vsak je dobil zlat trnek in začeli so loviti. Kar je kdo ujel, je bilo njegovo. Samo da na trnkih niso bili čr- vički, temveč dragulji. Seveda so lepe »ribice« kaj rade prijemale.

Stalinova mati

Dopisnik lista »Evening Post« Kni- ckerbocker je govoril z materjo ruskega diktatorja Stalina, s katero se je sezna- nil v Tiflisu, kjer stanuje v palači biv- šega viceguvernerja. Stalinova mati na- ziva svojo sestro Kar Soso. Govori sla- bo ruski in z angleškim novinarjem se je pogovarjala s pomočjo gruzinskega tolmača. Stalin se piše v resnici Džuga- švili. Njegova mati je pripovedovala an- gleškemu novinarju o otroških letih svo- jega sina in o njegovem bivanju v seme- nišču, kamor je vstopil na njeno izrečno željo. Na vprašanje, če je ostala zvesta veri, je odgovorila: »Bojim se, da nisem več tako pobožna, kakor sem bila. Sin mi je marsikaj pravil o verskem prepri- čanju.«

Stalin čisto prihaja na Kavkaz, toda preko črnomoške obale ne gre nikoli. Njegova mati je bila tudi nekaj časa v Moskvi, kjer je stanovala pri sinu. Sin jo je poselil v Tiflisu l. 1921 in 1927. Prva Stalinova žena je podlegla pljučni- ci. 24letni Stalinov sin Jaša iz prvega zakona živ pri očetu in študira. Z drugo ženo Nadeždo ima Stalin dva otroke, 8letnega Vasilija in 5letno Svetlano.

Knickerbocker navaja še anekdoto, ki je v Gruziji splošno razširjena. Gru- zinskega dijaka vprašajo, kateri možje so bili v gruzinski zgodovini najznamen- itejši? Vachtang Ghrabri, car David, ca- rica Tamara in Soso Veliki, — se glasi odgovor. — Zakaj pa Soso Veliki? — Ker je on prvi združil Rusijo z Gruzijo.

300 letnica kinina

V londonskem Wellcome Historical Musseum se je vršila te dni jubilejna svečanost, ki pač zasluži splošno po- zornost. V navzočnosti odličnih zdrav- nikov in diplomacije so otvorili razsta- vo 300 letnice kinina. Omenjeni muzej ima krasno zbirko lekarstev vseh na- rodov in časov. Ni treba posebej ome- njati, kolikšnega pomena je kinin posebno proti malariji, da ne govorimo o drugih boleznih. Kinin je bil tisto lekarstvo, ki je rešilo Alžir Franciji po zaslugi ener- gičnega nastopa mladega vojaškega zdravnika Maillota.

Leta 1803 so francoske čete zasedle Alžir. Francoski vojniki so pa dobili ma- larijo in padali so kakor muhe. Izgube so bile tako velike, da je vlada že hote- la odpoklicati vojsko iz Afrike in iz- prazniti nezdravo deželo. V juniju je bilo izkrcano v Alžiru 1100 vojakov, od katerih je umrlo do konca oktobra 800, do novega leta jih je pa ostalo samo še 80. Tudi leta 1833 je podleglo malariji od 5500 vojakov celih 1100. Kolonisti iz l. 1830 so bili pokopani do zadnjega. Mladi vojaški zdravnik Maillot je prvi rabil v armadi kinin in umrljivost je ta- koi občutno padla. Po kratki dobi siste- matičnega lečenja s kininom je lahko Francija nemoteno nadaljevala svoje kolonizacijsko delo.

Prvi je rabil kinin španski uradnik Conizares, ki je z ekstraktom iz kinino- ve skorje izlečil soprogo podkralja v Peru Chinchonovo. Iz hvaležnosti je

Čuvaj
Tvoje lepe zobe

da Ti vedno osta-
nejo zdravi in beli
kot biser. Vzeml za
dnevno nego edino

Sargov
KALODONT
Lepši zobje

podkraljeva soproga sklenila razširiti to lekarstvo po vsem svetu. Pri tem so ji mnogo pomagal jezuiti posebno pa kardinal De Lugo, ki je dal skorjo na- birati in pošiljati v Španijo. Ta »jezuit- ska skorja« je postala v Evropi kmalu kot zelo učinkovito lekarstvo. Angle- škega kralja Karla II., so z njo izlečili in iz hvaležnosti je poveljal svojega zdrav- nika Talbota v plemiča.

Dočim domačini v Peru in Equador- ju še niso poznali tega lekarstva, je iz- šla v Evropi izpod Talbotovega peresa brošura o čudodelnem lekarstvu, ki je vzbudila med zdravniki in lekarnarji splošno senzacijo. Slavni Linnaeus je zelo točno opisal skorjo kininovega drevesa in drevo je nazval na čast pod- kraljevi soprogi, pri tem je pa izpustil potoma v prvem zlogu črko h. (Cin- chonin). Šele leta 1920 se je posrečilo dvema francoskima zdravnikoma izoli- rati iz kininove skorje dve snovi, kinin in cinchonin. Od takrat se je pridobi- vanje kinina zelo povečalo. Kininovo drevo so prinesli tudi v vzhodno in an- gleško Indijo. Zdej dobavlja holandska Indija 90% vsega kinina.

Si non e vero

Neka dolarska princesa je hotela te- lefonirati na ameriški konzulat v Parizu, pa so ji dvakrat napačno zvezali in za- to je svoj namen opustila. Baje je zakli- cala po drugi napačni zvezi gospodini na telefonski centrali: »Da vas le sram ni! Kaj takšnega bi bilo v Ameriki iz- ključeno!« Gospodična se je pa izrazila o Ameriki nekoliko nedostojno in dolar- ska princesa je hitela takoj na ameriški konzulat, kjer se je pritožila. Na konzula- tu so menili, da ne gre za zasebno za- litev, temveč za državno in da spada za- deva pred poslaništvo. Obrnili so se to- rej na ameriško poslaništvo in končno na francosko zunanje ministrstvo.

V ministrstvu so se hoteli seveda čimprej odkrižati mučne zadeve. Dolar- ska princesa pa ni hotela o tem ničesar slišati. Zahtevala je energično, naj do- tično telefonsko kaznujejo. Na telefon- ski centrali se je pa izkazalo, da je bilo v kritičnem trenutku pri pregrešnem standardu 18 telefonskih. Katera je bila prava? Dolarska princesa je zahtevala, naj vse po vrsti izgovore v telefon žali- ve besede, ona bo pa poslušala in ugo- tovlja, katera je govorila z njo. In tako so morale telefonske defilirati pred te- lefonom. Šele pri 18. je dolarska prince- sa vzklila: »Ta je prava!« Za kazen je morala telefonska napisati 100krat »ahve besede, ki jih je izrekla o Ame- riki«.

Strupene ribe

Na Japonskem je splošno znana ri- ba, ki se pojavlja v 5 vrstah in ki jo imenujejo Japonci mafugu, akame-fugu, tora-fugu, soosai-fugu in hoši-fugu. Po- edine vrste se razlikujejo najbolj po ve- likosti. Blizu Tokija love ribe soosai- fugu. Splošno znana je svetlobna-fugu, izdelek iz kože te ribe, ki se izvažava v Ameriko. Za zdravnike je zanimiva ta vrsta rib zato, ker ima v sebi močan strup, znan pod imenom tetradotoxi- dus. Strup ima riba povsod, v žilah, po vsem drobovju itd. In tako se na Japo-nskem često zgodi, da se ljudje z mesom teh rib zastrupijo. Med vsemi vrstami te ribe je najnevarnejša akame-fugu, ki ima v drobovju najhujši strup in zato jo nazivajo Japonci kitamakura, kar po- menja mrtvaški oder, kajti kdor zavžije le kosček te ribe, je zapisan smrti.

Zastrupljen se polavi najprej na ta način, da človek ne čuti udov in da se mu jezik krčevito stegne. Ljudje, ki so bili s temi ribami zastrupljeni, pa so jih rešili, pripovedujejo, da so čutili vse, kar se je godilo okrog njih in slišali gla- sove sojcev, ki so jih že objokovali. Razločno so slišali molitve svečnikov, nekateri so slišali celo, kako so jim pri- pravljali krste. Ležali so nepremično in pripetilo se je celo, da so tega ali onega že odnašali h grobu. Človek namreč po tem strupu ohromi tako, da je podoben mrliču.

Kolinska
TVORNIKA
ČIKORIJE

REDILMA
KAVA

Spominjajte se slepih!

Eugene Puignarsule:

Žena brez glave

Pravljica iz Kambodže
Sravana se je vračala iz gozda z bratom, sestro in dekle, nesočo buta- ro drv na glavi. Šla je molče, za- mišljena. Bil je večer. V mraku se je sladkorna palma iskrla liki baklja. Sravana pa ni ničesar videla — kdove kam je upirala svoje čarobne oči. Stopa- la je spredaj počasi, premišljeno, resno kakor prava Kambodžanka.

Izjavljam: Da so samo boji narodi, ki znajo hoditi, a med njimi hodijo najlepše in najvrednejše Kambod-žanke. In Kambodžanke. Ko sem videl pod senčnatimi kokosovimi palmami hoditi mlada dekleta, sem se moral smejeti modrosti učenih gospodov, ki so napisali cele debele knjige, da bi dokazali, da izvirajo sedanje Kambod-žanke od pradavnih Khmerov. Tega ni treba dokazati, to se takoj vidi. Ljud- stvo, ki hodi tako dostojanstveno, mo- ra imeti slavne prednike. Njegove biv- še zmage, njegovo vladanje nad celim delom Azije se zrcali v njegovi hoši.

— Sravana je otožna — je vzdihnila sestra.

— Da, — je dejal brat, — taka je že ves čas odkar ji je umrl mož.

— Zdi se pa, da njena žalost ven- dar je ne raste, vsaj ne zdi se mi tako obupana, kakor je bila prve dni po pogrebu.

Kar se je dekla ustavila in pokazala z roko na gospo, rekoč:

— Glejte, njena glava se ne vidi več: Smrt je na nji!

— Smrt je na nji! — sta ponovila brat in sestra.

Se je res zgodil kak čudež? Ali pa je bila samo halucinacija? A morda je kriva vsemu Sravinina ruta, ki jo je veter dvignil tako, da je na obzorju ni bilo videti, ker je bila oranžne barve.

Zares, telo mlade žene je bilo ka- kor brez glave. Očividni tega čudne- ga pojava so zadržali, kajti Kom- bodžani verujejo, da mora v enem te- nu umreti vsak, kogar vidijo ljudje brez glave.

Brat in sestra sta dejala v en glas:

— Zlo usodo moramo zagovoriti.

V takih primerih preganjajo zlo tako, da pretentajo hudobne duhove in jim podtaknejo kaj drugega, da lahko stresejo svoj gnev.

Dotičnega človeka sodijo. Obdolže ga težkega greha in sodnik ga obsodi na smrt. Takoj po obsodbi ga odve- čajo na morišče. Krvnik dvigne meč in mahne z njim tako močno po bana- novem deblu, da ga preklopi. Fingira- na umrtitev naj bi odvrnila osveto hudobnih duhov. Samo en pogoj je: Sojeni ne sme slutiti, da bo obsojen samo na videz, da se premotijo hu- dobni duhovi. Treba je torej najti pretezo, da lahko človeka sodijo in obsodijo.

— Kakšnega zločina je moreva ob- dolžiti? — je vprašal brat sestro.

— Da, kakšnega zločina? — je ponovila sestra.

— Umora, da bo utemeljena smrt- na obsoda.

— Uboga sestra! Kdo bi jo mo- gel obdolžiti umora?

— Njen mož je umrl nagle smrti, niti stokal ni. Obdolživa jo, da ga je zastrupila.

— Da, tako bo najbolje. To zado- stuje.

In drugo jutro se je pričela obrav- nava.

Sravana se ni zagovarjala. Stala je pred sodnikom ponosna in brezbržna.

Ostala je brezbržna tudi v trenu- ku, ko je izrekel sodnik smrtno ob- sodo in ko je odredil, da morajo zlo- činko takoj usmrtiti.

Sravana je pokleknila, čeprav ji ni nihče velel.

Meč se je zasvetil nad njeno glavo, ona pa niti z očmi ni trenila.

Ko je pa ležala pred njo bananovo deblu preklano na dveje, ko so prihi- teli k nji sorodniki in prijatelji e po- zdravi in čestitkami, da je ušla smrti, je ostala gluha za vse, se ozrla s svo- jimi izbuljenimi, plametečimi očmi na sodnika in vzklila, da je res umo- rila moža s pomočjo svojega ljubčka. da je njen ljubček potem tudi umrl in da hoče tudi ona umreti, ne da bi bila kaznovana za svoj zločin, ki ga nika- kor ne obžaluje, temveč da najde so- pet ljubčka, ki ga ljubi bolj ko svojo čast in svoje življenje.

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

IV.

Trije meseci so minili in ta čas je dobila Zeldi iz Bakersfielda obvestilo, da ji je oče umrl. Bila je malo žalostna, toda še daleč ne tako, kakor bi bila marsikatera hči, če bi ji umrl oče. Odkar je bivala pri teti, ni slišala o očetu in Mateji niti besedice. Včasih je očetu pisala, toda odgovora ni bilo nikoli.

V oboroški je zapustil oče Zeldi nekaj stoakov, pa še te naj bi dala ženski, ki je stregla napol slepemu možu v zadnjih letih njegovega življenja. Toda stric Caleb je odločno protestiral proti temu. Jasnó je bilo, da ga je dedščina razočarala. Povedal je Zeldi kar naravnost, da se bo morala pripraviti na samostojno življenje. On da ne nameravala dolgo nositi odgovornosti za

njo. Vzel jo je iz High School in morala je posejati kratak tečaj knjigovodstva in stenografije.

Zelda je že prej čutila, da ni bila v hiši svojega strica nikoli dobrodošla, zdaj je pa spoznala, da jo je stric samo za silo trpel. Mučna napetost je vladala v tej mračni hiši. Zelda je hrepnila po svobodi. Z vso vnetostjo se je vrgla na trgovski tečaj. Nestrpnó je pričakovala osamosvojitve in v duhu je že videla, kako služi lepe denarce in ima čedno stanovanje, v katerem počenja, kar hoče. Mihael bi zahajal k nji, imela bi možnost poročiti se in oba bi bila svobodna — svobodna in pred vsem svetom združena. Govorila je o tem z njim. Smeje jo je poslušal, kimal je in mežikal, nazadnje je pa menil, da je to »famozna ideja«. Na živce ji je šel. Za bodočnost se sploh ni brigal — živel je tja v en dan. Hotel je imeti svoj mir. Skrbí je prepustil Zeldi.

In vendar ni mogla nobena skrb skaliti njene radosti, njena sreča. Da je ljubljena, ni bila zato nič manjša. Od prekipajočega zdravja in cvetoče lepote je kar žarela, smejala se je in

veselila, njena hoya je bila zibajoča in lahna, njen glas lepo zveneč. Njene radosti niso mogle zmanjšati ne skrbi, kaj ji prinese bližnja bodočnost, ne mračna hiša, v kateri je prebival njen čemerni stric.

In neke noči je nastala s strahom pričakovana katastrofa. Nenadoma se je pojavila na pragu njenega zavetišča Mihaelova mati v nočnem plašču, razkušana, z gorečo svečo v rokah. Zelda do smrti ni pozabila njenih krčevito stisnjenih, blelih ustnic in drhtečih rok.

Sledil je umazan strašen prizor. Njuna ljubezen, Zeldina in Mihaelova ljubezen, je bila oblatena, in kar se ji je zdelo lepo, je bilo zdaj nesramno in grdo. Očitekovi in zmerjanja gospe Kirkove se ni znala braniti. Prvotno je hotela vzroiti in braniti se, toda en sam pogled na prepadeno Mihaelovo obličje ji je zaprl sapo. Nobenega boja v tem dečku, ki ga je tako nežno ljubila. Vpričo matere bi se nikoli ne potegnil za njo. Stal je in povešal glavo, dočim je njegova mati dekleta strmo tila in zmerjala. Pod skelečimi udarci

njenih psokv je pobrala klobuk in jopico ter odhitela molče v noč.

Drugo jutro se je zglasila gospa Kirk pri Burgessovih. Pust decemberski dan je bil hladen in vlažen, veter je zanašal dež poševno v okna.

Teta Mary je potrkala na Zeldina vrata in takoj vstopila. En sam pogled in Zelda je spoznala, da nekaj ni v redu.

— Pojdi spat, — je dejala gospa Burgess. Ustnice so ji drhte in Zelda je opazila, kako jih je stiskala, da bi se obvladala.

— Le urno leži v posteljo, — ji je velela teta. — Stric želi, da greš takoj spat.

— Zakaj pa? — je vprašala Zelda začudeno. Pa bi je vendar ne pretepel!

— Nič nikar ne vprašuj. Stori, kar ti velela stric.

Zelda je nerada ubogala. Potem je prišlo presenečenje. Teta Mary je odprla omaro, vzela vse obleke iz nje-pograbila še obleko, ki jo je bila Zelda prav kar slekla, in odnesla vse skupaj iz sobe. Takoj se je vrnila ter pobrala še čevlje in klobuke. Tedaj se je Zeldi

posvetilo, kaj je teta nameravala. Hoteli so jo ineti zaprtó, dokler bi se ne našla primerna kazen za njo. Tri dni ni videla Zeldi nikogar razen sobarice, ki ji je nosila hrano.

Osamljenost in vedno večji strah sta bila že dovolj velika kazen. Srce jo je bolelo. Hrepnila je tako obupno po Mihaelu, toda bilo je izključeno obvestiti ga, kako zelo kopni po njem in kako se sučejo vse njene misli okrog nje-ga. Kaj so nameravali z njo?

Cetrtega dne zjutraj so se bližali težki raki strica Caleba vratom. Odprl je, da bi potrkal. O, kako je Zeldi sovražila njegov čemerni obraz in njegovo črno mormonsko brado! Začel je takoj govoriti v kratkih, odsekanih stavkih in vsak stavek je bil topovski strel. Govoril je o njeni pokvarjenosti, o njeni izgubljeni časti in sporočil ji je, da jo pošlje drugi dan v poboljševalnico za pokvarjena dekleta. Tam naj bi ostala tri mesece, potem, po svojem osemnajstem godu, naj pa sama poskrbi, kako se bo preživljala. On in njegova žena nista hotela imeti več opraviti z njo.

Pri nakupu
dobite božične
kartone brezplačno!

Primerna
darila za dame
in gospode!

Božic 1930

Prodaja po znižanih cenah!

Pri pleteninah
in svili 10% / 0 popus'a!

Najlepše božično darilo je

MALI - CONTINENTAL PISALNI STROJ!

Samoprodaja:

I V A N L E G A T

specijalist za pisarniške stroje

Ljubljana,

Maribor,

Prešernova ul. 44

Vetrinjska ul. 30

Telefon int. 2636

Telefon int. 2434

POZOR!

POZOR!

Sir in med

vseh vrst kupite po najnižjih cenah pri

Julij ZUPAN. Ljubljana, Sv. Petra c. 35

DOBRO BLAGO!

SOLIDNE CENE!

Dalmatinska viška vina

po najnižjih cenah Vam nudi za praznike

Aškerčeva klet

čez ulica belo viško Din 11.— liter; opolo viško Din 12.—; črno viško Din 13.—; črna iz lastnih vinogradov Din 10.—; ružica star Din 12.—; prošek star Din 30.—; beli Din 32.— kakor tudi prvovrstno žganje, tropinovec, slivovico, travarico, vigovac po Din 40.— liter.

Se priporoča

VLADIMIR MILOŠ, Aškerčeva ulica 1.

Odrasli in otroci

opravljajo z velikim uspehom zdravilni način za čiščenje in osvežitev krvi s FIGLOM.

FIGOL se dobiva po vseh lekarnah po

pošti pa razpošilja izdelovalec:

Apošeka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. - 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din.

Gramofoni vseh svetovnih znamk!

»HOMOCORD«

»COLUMBIA«

»HIS MASTER'S VOICE«

»CENTRAFON«

»POLYDOR«

Velika zaloga in izbira gramofonskih plošč! — Najnovejši slagerji, kupleti, harmonike itd. vedno na zalogi.

Gramofonske plošče po stari ceni od Din 36.— dalje. Cene zelo nizke! Vse na ugodne obroke!

Najlepša prilika za božična in novoletna darila!

„CENTRA“

trgovina gramofonov in plošč, šivalnih strojev, koles itd. LJUBLJANA, Masarykova cesta (pri kolodvoru) Telefon 23—83. Telefon 23—83.

Od obrega najboljšje je le

GRITZNER — ADLER

šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba — najboljši material!

URANIA

pisalni stroj

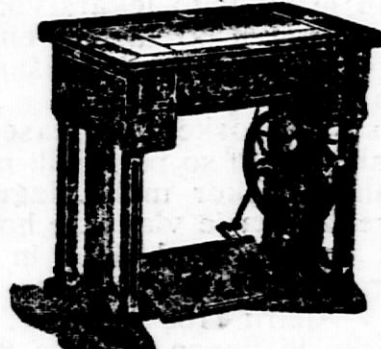
v 3 velikostih

Novost!

Šivalni stroj

kot damska

pisalna miza

Le pri

JOS. PETELINC - LJUBLJANA

TELEFON INTERURBAN 2913

Zmerne cene tudi na obroke

Pri Ljubljanskem gradu!

Emil Dobrič, Ljubljana

Prešernova ulica št. 9.

poleg glavne pošte.

povodom bližajočega se Mi-klavža in božičnih praznikov pripravila svojo vsestransko bogato založeno trgovino

galanterije, igrač

ter predmetov za darila srečolove in spomine. Pri-znato najokusnejše sohe (kipi), vaze slike in drug predmeti za ozaljšanje domov

Zmerne cene!

Solidno blago!

Ali še ne veste

da smo za božične praznike znižali cene mesu in mesnim izdelkom?

IZVOLITE SE PREPRICATI!

v mesnici TOVLADIJAC

Pražakova ulica 8

dobite prvovrstno meso po sledečih cenah:

Goveje 1a Din 20.—

IIa Din 16.—

Telečje Din 25.—, 22.—, 18.—

Svinjino Din 22.—, 20.—

Hrenovke Din 2-50

ter razni fini narezki po neverjetno nizkih cenah.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plačo se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

HARMONIKE

Izdelujem nove in sprejemam popravilo vse glasbene instrumente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

Prodamo hišo v Ljubljani. Kolodvorska ulica 30. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Hiša/3079. 3079

AKO ZE' TE KUPITI

NA OBROKE

obrnite se na Kreditno — drugo detektivnih transceev r. z. o. z. v Ljubljani

STALNA RAZSTAVA

UMETNIŠKIH SLIK

velika izbira okvirjev in sprejme vsa rezbarska in pozlatarska dela

A. KOS

Ljubljana, Mestni trg 25, nasproti magistrata. 3093

Sportne sanke

dvosedežne, jako lepe in trpežne po 160.— Din — preprodajalci popust — do-bite pri M. Fajfar, kolarstvo, Ljubljana, Trnovska ulica 25. 3097

Priporoča se

modna trgovina

T. Egel

Ljubljana

Sv. Petra cesta 2

RADIO

Izvrsten, skoro popolnoma nov, sedemcevni — napredaj po zelo nizki ceni. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 3115

Krajevne zastopnike

za propagiranje prodaje drž. obveznic na odplačilo na obroke

ISČEMO

po vseh večjih krajih vse države. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, pod št. 25166.

Od danes naprej odprodajam zaradi prevelike zaloge več tisoč knjig in revij vseh jezikov za lastno ceno. — Hinko Sevar, antikvariat knjigarna v »Stiškem dvorcu« nasproti St. Jakobske 3098

Krojaškega pomočnika

za velike kose sprejme takoj Ivan Arhar, krojaštvo, Dor-farje 17, pošta škofja Loka. 3061

Poceni in vendar najboljše je

SEVERJEVA OTOMANA

32 peres v sedežu in 4 v zglavju; velikost 185 x 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana,

Marijin trg št. 2

OKVIRJI!

Najmoderneje oblike raznih vrst, izdelovanje lesenih LE-STENCEV (lustrav), vsakovrstna pozlačenja ter popravila starih okvirjev izvršuje tvrdka

A. GÜTZL DED., Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

(poleg kavarne »Evropac«)

NAJMODERNEJŠE VZORCE

ZAVES in PERILA

namiznih in kuhinjskih garnitur veze najfineje in najceneje

MATEK & M^{re}Š. LJUBLJANA

DALMATINOVA 13.

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje tako.

Oddaio se v na'em

v Dolfovi ulici št. 12

obsežne in suhe kleti,

pripravne za shrambo zelenjave, sadja itd.

Pismene ponudbe sprejema: Upravni odbor dr. Oražnevega dijaškega doma v Ljubljani, univerza.

Za pod božično drevesce
priporočamo našo bogato izbiro zelo prikladnih daril

kakor:

- Razno modno blago za obleke in plašče
- Fine modne barhente in baržune osobito najfinerše znamke „Linden“
- Velour, šifon, razno svilo
- Sifone in batiste od Din 9— naprej
- Barvaste batiste za damsko perilo
- Cefirje za moško perilo
- Garniture za spalnice in jedilnice
- Preproge za divane iz pliša, volne in svile
- Vsakovrsne posteljne odeje
- Preproge, predposteljnike
- Eroirne in platnene brisače
- Linolej na meter in odmerjen
- Platneni in batistasti žepni robci
- Največja izbira zastorov itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Krasna božična darila
za dame, gospode in otroke dobite v novi, moderno urejeni galanterijski trgovini

Ivan Samec
Ljubljana, Mestni trg 21

Cene solidne in točna, prijazna postrežba!
V nedejo odprto od 8 do 1 ure in popoldne od 2—6 ure

Priložnostni nakup za Božič

Rokavice

Nogavice

simsko ter drugo perilo, damske torbice in aktovke, kravate, ROBEČKI, vsakovrsne TOALETNE POTREBŠČINE, naramnice in sploh GALANTERIJSKO BLAGO.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Zaradi velike zaloge znižane cene!

RADIOBALZAMIKA
SREDSTVO PROT. REVMATIZMU
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ BEGRAD
DOBIVA SE V VSEH LERARNAH PO CENI DIN 75

Dvokolesa motorji šivalni stroji

otroški in igračni vozički, pneumatica, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„Tribuna“ F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA STEV 4

Lovcem n primerna božična darila dobite najpovoljnejše pri puškarju
ribičem ALBIN ŠIFRER
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta poleg restavracije »Novi svet«

Najlepše božično in novoletno darilo

Vam daje tovarna Vesta šivalnih strojev, ki daje vsakemu, ki kupi v naši trgovini šivalni stroj, 10 % popusta od naše že itak nizke cene, in to od 12. decembra do 12. januarja. Vsak naj gleda, da to priložnost izkoristi. Stroj ni potrebno takoj plačati, nego po možnosti stranke.

Vesta tovarna ima dozdaj prodanih že preko 2 milijona šivalnih strojev. Vsi cenjeni odjemalci so popolnoma zadovoljni. Prepričajte se sami, da boste tudi Vi imeli dober šivalni stroj, ki je najmodernejši in najpraktičnejši.

Glavni zastopnik za vso Slovenijo:

L. MALNAR, LJUBLJANA, Pražakova ulica 13.

RADIO-APARATI

in vsakovrstni **GRAMOFONI**

kakor tudi **plošče** v veliki izbiri in poceni dobite le pri

„TEHNIK“ JOSIP BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva c. 20.

Za božič
Pred nakupom ogledajte si vsako stvar po najnižji ceni.

- Dvokolesa raznih modelov
- Motorji vs. vrst
- Šivalni stroji vsakovrstni
- Otroški vozički
- Športni vozički
- Igralni vozički
- Tricikli
- Skate
- Holenderjane
- Otroški avtomobili
- Stolec za otroka
- Tricikli za prvo vožnjo
- Dole za malčkovno vožnjo in točka
- Pneumatica itd.

Ceniki franko. Prodaja tudi na obroke.
V poslovalni oddelki se sprejemajo vse poravnave.

„TRIBUNA“ F. B. L.
Izposoja otroških in igračnih stvari
Ljubljana, Karlovska cesta 4

Ure JUNGHANS
so vedno najboljše!

„Boxer“ namovejša Jungmansova budilka.

PRI SVOJIM BOŽIČNIM NAKUPIM ZAHTEVAJTE. PROSIM SAMO ure z znamko „Zvezda“.

*

URE JUNGHANS SO NA PRIDA V STROKOVNIH TRGOVINAH

Nedosežna po kakovosti.

PRISTNE KLANJSKE KLOBASE

priznane dobre specialitete nudi za božične praznike in se priporoča

J. ROZMAN — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 85.

Klavirji!

Za Božič kupite na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bechendorfer, Steinway, Förster, Hülzl, Stingl original ki so nesporno najboljše (lahke precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sod. izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

ALFONZ BREZNIK

Mestni trg 3.

Najcenejša posojevalnica.

Radijska oddajna postaja LJUBLJANA
RADIO kot si ga želite
namreč VISOK v kvaliteti in NIZEK v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930, obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

400 D tektorskih aparatov, kompletnih z vsemi potrebščinami, ki so za poslušanje potrebne, za naplacho Din 80 ter petkratno mesečno plačilo po Din 45.

300 I elektronskih aparatov, kompletnih s elektronko, baterijami, antenskim materialom ter eno slušalko, za naplacho Din 100 ter osemkratno plačilo po Din 75.

200 B elektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih s elektronkami, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materialom za naplacho Din 240 ter desetkratno mesečno plačilo po Din 180.

100 4 elektronskih aparatov »Reinartz« s visokofrekvenčno elektronko z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Ampiton AC 27 ter antenskim materialom za naplacho Din 380 ter dvanajstkratno mesečno plačilo po Din 280

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat!

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA Miklošičeva 5. MARIBOR Aleksandrova 4.

Krušno moko

n vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Star. trg 32 Ljubljana

Bukova drva
Trboveljski premog
Angleški koks

pri št.

„KURIVO“

Dunajska 33

(na Balkanu)

Telefon 34-34

ZAHVALA

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše drage, nepozabne soproge, sestre, tete in svakinje, gospe

Marije Gregorc
soproge mesarskega mojstra

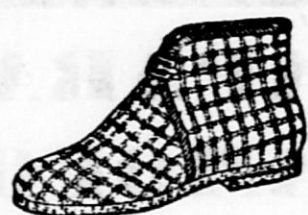
se tem potem vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, pevskemu društvu »Sava« za ganljive žalostinke, »Zadrugi mesarjev«, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našo blago pokojnico v tako častnem številu spremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1930.

Zalujoči ostali.

Kupite pravočasno, ne odlagajte nakupa na zadnje dni pred Božičem

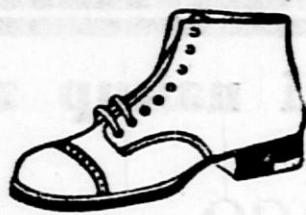
Vrsta 211

Štev. 19-24 Din 39.-
Štev. 25-28 Din 49.-
Štev. 29-34 Din 59.-
Štev. 35-42 Din 79.-
Doma preobujate svojo deco v gorke domače čevlje.

Vrsta 2861-76 Din 69.-

Otroški snežni čevlji iz gumastega gabardina ali celogumasti dovoljujejo otrokom gaženje po največjem blatu, dežju, brozgi in snegu.

Vrsta 3762-22 Din 89.-

Otroški čevlji za štrpalec iz mastnega in nepremočljivega usnja, kovani z močnimi podplatmi in železnimi polpodkvičami.

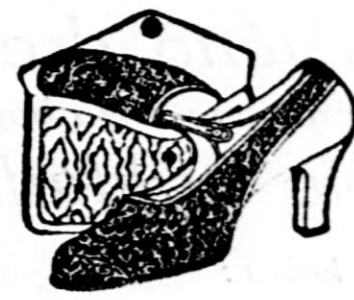
Vrsta 2842-05 Din 89.-

Evo Vam lahke, udobne čevljičke iz laka za Vaše otroke. Lahko se nosijo v snežnih čevljih potrebni so pa za vsako svečanost da povečajo veselje Vašim otrokom.

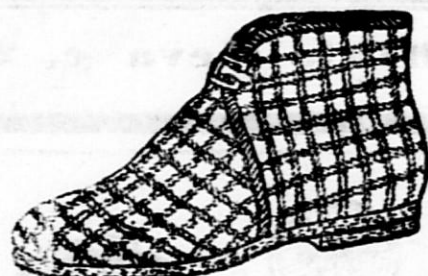
Vrsta 9891-70 Din 99.-

Za naše male generale. Za majhen denar mnogo veselja otrokom in staršem.

Vrsta 7005-70 Din 19.-

Dama zahteva danes lahke čevlje. Zato si brez teh polgaloš ni mogoče misliti garderobe praktične dame.

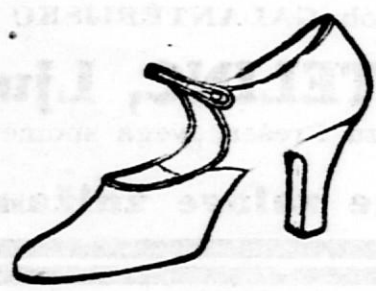
Vrsta 218 Din 89.-

Ko pridete domu, samenjajte čevlje s toplimi domačimi čevlji. Ako ste občutljivi, si kupite te, preko členkov visoke, da Vam bo topleje.

Vrsta 9815-03 Din 89.-

Eleganten salonski čevljiček iz črnega zameta. Vedno potreben dami doma, v uradu in za vsakdanji ples. Isti spono za isto ceno.

Vrsta 9775-03 Din 129.-

Te krasne čevljičke iz svila tega atlasa bomo prilagodili vsaki barvi Vaše večerne toalete. Isti čevljiček brez spono v vseh modnih barvah.

Vrsta 9805-05 Din 169.-

Priljubljen čevljiček naših odjemalcev, narejen iz najboljšega laka, z elegantnim podpetnikom, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 9975-03 Din 199.-

Luksuzno izvršeni čevlji iz črnega antilopa, kombiniranega z lakom, tako da morete z njimi tudi na ples in v družbo.

Vrsta 1875-78 Din 129.-

Celogumasti snežni čevlji, praktični za dež, sneg in blato. S spojkami, praktičnimi pri oblačenju, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 7045 Din 49.-

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjico pri obavljanju domačih del. Nizka cena omogoča nakup vsakomur.

Vrsta 1895-81 Din 199.-

Priljubljeni ruski škornji, ki jih nosimo povrh čevljev. S pisanimi okraski in ogrlico iz krimerja.

Vrsta 1365-70 Din 99.-

Naš siager tako z dobrim materialom kakor tudi z nizko ceno. S tem želimo tudi najširšim slojem omogočiti nakup dobrih snežnih čevljev, ki bodo ohranili zdravje ter povečali sposobnost.

Vrsta 1365-75 Din 129.-

Elegantna oblika, kroj preko členkov, volneni gabardin z žametnim ovratnikom. Ta lepošnji proizvod na naša znamka so najboljša priporočila.

Vrsta 9895-70 Din 199.-

Krasni škorenjčki za ulico. V najslabšem vremenu Vam bo nožica v teh škorenjčkih vedno elegantna in okusna. Nosijo se brez čevljev z volnenimi nogavicami.

Vrsta 7047 Din 59.-

Ko jutraj vstanete iz tople postelje, obujte te domače čevlje. Ko pride domov z dela, Vam jih je zopet treba, da si odpočijete noge. Za to nizko ceno jih lahko kupi vsakdo.

Obisk naših prodajalnic Vam priporočamo dopoldne, ko je bolj udobno in največ časa za izbiranje in premišljevanje

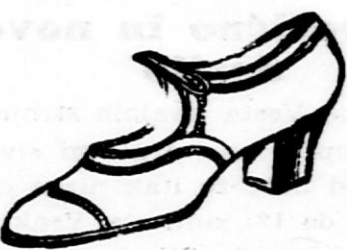
Vrsta 6807-70 Din 79.-

Galoše z našo znamko so znane po vsem svetu, ne samo po svoji obliki in dobri kakovosti, nego tudi po nizki ceni.

Vrsta 3635-18 Din 169.-

Čevlji za staro mamico, iz finega boksa, z nizkim podpetnikom, udobni, fine oblike in nizke cene.

Vrsta 1645-11 Din 169.-

olidni čevlji iz črnega ali rujavega boksa z usnjatim podpetnikom. Praktični in pripravi za mater in hčer.

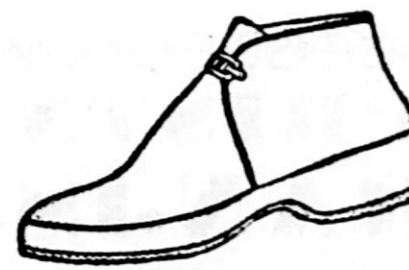
Vrsta 1875-57 Din 199.-

Priljubljen okras. Eleganti čevlji z nizkim podpetnikom, narejeni iz laka, antilope ali finega boksa. Z različnimi kombinacijami.

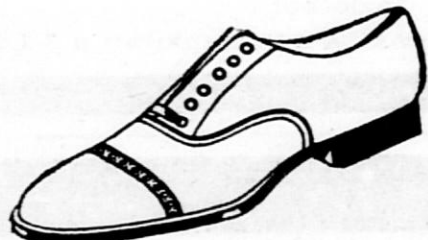
Vrsta 6625-08 Din 199.-

Novi model za elegantno damo. Dame, ki goje sport, tudi one na terenu in one na tribuni, potrebujejo par takih sportnih čevljev.

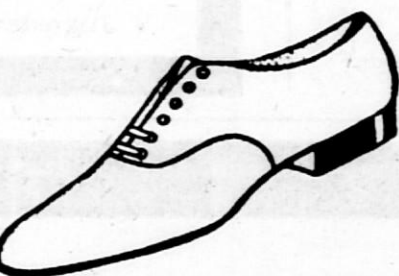
Vrsta 1367-70 Din 169.-

Moški snežni čevlji iz finega volnenega gabardina, elegantne oblike. Kdor jih še ni nosil, si ne more misliti vseh prednosti in udobnosti, ki mu jih proži za nizko ceno ta čevlji.

1937-22 Din 169.-

Praktičen čevlji, potreben za vsakdanjo službo umnemu ročnemu delavcu. Črne ali rjave barve za neverjetno nizko ceno.

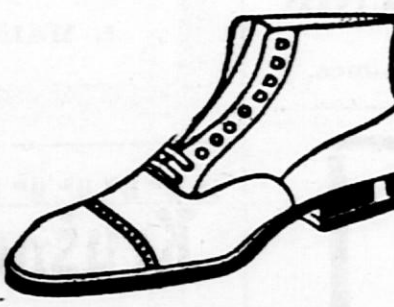
Vrsta 4837-00 Din 169.-

Specialen čevlji za ples. Izgotovljen iz laka in lahek kot pero. Z nizko ceno dajemo vsakomur možnost, da pride v družbo in na ples v primerenih čevljih.

Vrsta 6627-06 Din 249.-

Eleganten, udoben čevlji različnega gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribunah ne morejo biti brez čevljev te oblike.

Vrsta 9677-22 Din 249.-

Priljubljen čevlji naših stalnih odjemalcev, narejen iz najfinejšega boksa, z lahkimi usnjatim podplatom in gumastim podpetnikom. Imamo jih v vseh velikostih in širinah.

Vrsta 3267-00 Din 249.-

Moški čevlji iz dul-boksa za zimski sport in štrpalec. Med podplatom gumast vložek, ki varuje nogo vlage, čevlji pa dela nepremočljivi.

Vrsta 0967-00 Din 169.-

Čevlji za delo na terenu. Ne boje se dežja, snega niti blata. Narejeni so iz mastne kravine (juhta), z gumastim ali usnjatim podplatom.

Obiščite nas pravočasno, naklonite nam svoje zaupanje. - Po naročilu pošljemo po pošti

Znižali smo cene nogavicam:

Zenske nogavice od Din 69.- na Din 49.-
» » od Din 39.- na Din 35.-
» » od Din 29.- na Din 25.-

Bata

Znižali smo cene nogavicam:

Zenske nogavice od Din 19.- na Din 15.-
Moške » od Din 29.- na Din 25.-
» » od Din 19.- na Din 15.-